

ÁROP-3.A.2-2013-2013-0031

Szervezetfejlesztés Vecsés Város Önkormányzata számára

A fenntartható gazdálkodás és költségvetési egyensúly megteremtését szolgáló strukturális változtatások, ezzel összefüggésben az önkormányzat rövid- és középtávú költségvetési helyzetének, finanszírozási struktúrájának értékelése, valamint a költségcsökkentés, hatékonyságnövelés rövid, közép- és hosszú távú opcióinak és stratégiájának kidolgozása és a legnagyobb potenciállal rendelkező opciók meghatározása

Szakértő javaslat

Készítette:

HumánSwot Tanácsadó Kft

2014. április 30.

Dokumentumkontroll

Projekt név:	ÁROP-3.A.2-2013/ 3. tevékenység
Dokumentum:	Hatékonyagsnövelés lehetőségeit bemutató tanulmány

Verziókövetés

Ver. szám	Ver. Dátum	Módosította	Leírás	File név
	Megbeszélés: 2014. január 17.	Komjáthy Kálmán	Projekt indító megbeszélés - termékvázlat	
	Megbeszélés: 2014. január 27.	Komjáthy Kálmán	Jegyző asszonnyal és irodavezető asszonnyal történő megbeszélés és az adatok, dokumentumok összegyűjtése – termékvázlat bővítése	
1.	2014. március 25.	Komjáthy Kálmán	Az önkormányzat által szolgáltatott adatok és a fenti megbeszélések alapján készült munkaanyag véleményezésre megküldve.	Vecsés_Árop3_v1
2.	2014. április 18.	Komjáthy Kálmán	Aljegyző asszonnyal és irodavezető asszonnyal történt megbeszélés alapján az észrevételek átvezetése.	Vecsés_Árop3_v2
3.	2014. április 30.	Komjáthy Kálmán	A dokumentum véglegesítése	AROP_Onkormanyzat _Vecses_3as_vegleg es

Tartalom

1 A vizsgálat célja és tárgya	4
2 Munkamódszer, a munka szakaszai	5
3 Vezetői összefoglaló	8
4 A költségvetési gazdálkodás általános értékelése	11
4.1 Főbb gazdaságföldrajzi ismérvek, demográfiai tendenciák	11
4.2 Költségvetési támogatások:	18
4.3 Saját bevételek	21
4.4 Szociális kiadások	32
4.5 Felhalmozási és működési kiadások aránya	36
4.6 Intézményrendszer	41
4.7 Polgármesteri Hivatal	42
5 Mellékletek	44
5.1 Az átvilágítási módszertan alkalmazásakor és az átszervezési-finanszírozási modell kidolgozásakor figyelembe vett jogszabályok közül a legfontosabbak	44
5.2 Az eredményszemléletű költségvetési számvitel alapelvei	45
5.3 Vecsés Város főbb gazdasági-társadalmi mutatói	46
5.4 Szociális törvényben és a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott önkormányzati kompetenciájú szociális ellátások	51

1 A vizsgálat célja és tárgya

Az ajánlati felhívásban közöltek szerint a dokumentum célja „a fenntartható gazdálkodás és költségvetési egyensúly megteremtését szolgáló strukturális változtatások, ezzel összefüggésben az önkormányzat rövid- és középtávú költségvetési helyzetének, finanszírozási struktúrájának értékelése, valamint a költségcsökkentés, hatékonyságnövelés rövid, közép- és hosszú távú opcióinak és stratégiájának kidolgozása és a legnagyobb potenciállal rendelkező opciók meghatározása.

A vizsgálat tárgya:

Vecses Város Önkormányzatának által a költségvetési intézményeken és a gazdasági társaságokon keresztül ellátott feladatok finanszírozásának értékelése.

A vizsgálat célja:

A feladat ellátása során rávilágítunk azokra a pontokra, ahol megtakarítási vagy bevételnövelés realizálható az önkormányzatnál. A vizsgálat hatóköre kiterjed a polgármesteri hivatalra, az önkormányzati intézményekre és az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságra.

Az önkormányzati működés vonatkozásában célunk:

- Az önkormányzati működés áttekintése és értékelése
- Rávilágítani azon pontokra, ahol megtakarítási potenciál realizálható anélkül, hogy sérülne
 - a folyamatos és gördülékeny működés,
 - a jogszabályoknak való megfelelés.
- Racionalizálási javaslatok megfogalmazása, megtakarítási potenciál becslése

Célunk a helyi közszolgáltatások versenyképességének, működési hatékonyságának növelését célzó, meghatározott fejlesztési fókuszterületek és beavatkozások azonosítása. Meg kell határozni, hogy a helyi közszolgáltatások hatékonyságának növelése, versenyképességének modernizálása tekintetében milyen követelményeknek kell megfelelni, ideértve a belső erőforrás biztosítását is, mely esetekben és milyen mértékben javasolt külső szolgáltatók bevonása és a külső szolgáltatókkal szemben milyen általános követelményeket kell meghatározni.

2 Munkamódszer, a munka szakaszai

A 3. tevékenység során alkalmazott módszertan kiterjed az önkormányzat korábbi költségvetési gazdálkodásának tendenciáira és a jelenlegi költségvetési állapot értékelésére egyaránt. A helyzetelemzést követően részben az ÁROP-3.A.2-2013/4. tevékenység eredményeire támaszkodva felsorolásszerűen összefoglaljuk az általunk feltárt kiadáscsökkentési és bevétel-növelési lehetőségeket, valamint csoportosítjuk azokat a költségvetésre gyakorolt hatásuk időigénye alapján. Az szigorúan pénzügytechnikai javaslatok csoportosítására a pályázati kiírás szerint három kategóriát határozunk meg. Külön csoportosítjuk a rövidtávon, azaz költségvetési éven belül elérhető eredményeket, a középtávon, azaz egy politikai ciklus alatt teljesíthető eredményeket, valamint a hosszú, az 5 éves politikai ciklusokat átívelően jelentkező racionalizálási lehetőségeket. Másik dimenzióban a javasolt intézkedéseket újabb három csoportba soroljuk. Külön választjuk a magas politikai kockázattal együtt járó illetve közepes és alacsony politikai kockázatú intézkedéseket. Az intézkedések politikai kockázat szempontjából való besorolása alapvetően szubjektív alapon az önkormányzat vezetőivel való egyeztetés alapján történik, megbízásunk a valós társadalmi igényeket objektív és független felmérésére nem terjed ki, azokra legfeljebb statisztikai demográfiai adatokból következtetünk. Az így összeállított „étlapból” a politikai felelősséget viselő képviselő testületnek illetve közgyűlésnek kell döntést hoznia.

A költségvetési gazdálkodás tendenciáit 2003-tól napjainkig a city taskon belül időtengelyen is szemléltetve értékeljük. Az időbeli tendenciákon túlmenően a főbb költségvetési adatokat, arányszámokat a településsel hasonló népességszámú, és megegyező közigazgatási státuszú települések átlagaival, ezen belül pedig az adott megyében illetve kistérségben elhelyezkedő települések átlagszámaival, mint referenciaértékekkel is összehasonlítjuk a vizsgált önkormányzatot. Elemzésünk során két fajta átlagot különböztetünk meg, az egyszerű számtani átlagon kívül az új típusú feladatfinanszírozási rendszer koncepciójának meghatározásakor alkalmazott korrigált átlagot, amely az alsó és a felső decilisekben tapasztalható szélső értékektől mentes átlagot takarja. *Elemzésünk során az önkormányzatot a kistérség és a fővárosi agglomeráció településeivel is összehasonlítjuk.*

A feladatvégzés során több módszertant ötvöztünk:

- Dokumentumelemzés
- Benchmark elemzés
- Adatkérés
- Interjúk
- Hazai és nemzetközi módszertanok, jó gyakorlatok

Módszertanunkban azt az önkormányzati költségvetést nevezzük egyensúlyban lévőnek, amelyben a folyó bevételek teljes egészében fedezik a működési kiadásokat beleértve a kamatkidadásokat és a meglévő vagyonelemek állagfenntartásához szükséges kiadásokat együttesen. Utóbbi költségét a számviteli amortizációval fejezzük ki, de az elemzéskor ennek számszerűsítését *egyedi igényfelmérés* alapján is megtehetjük, hiszen egyedi politikai döntés

függvénye az is, hogy milyen mértékben engedjük elamortizálódni a meglévő vagyonelemeket a közszolgáltatások finanszírozása vagy jövőbeli fejlesztések érdekében. Az egyedi igények függhetnek az önkormányzat jelenlegi vagyonstruktúrájától (két dimenzióban befektetett eszköz számviteli kategóriája (ingatlan, gép, jármű stb....) és használati módjától (kötelező feladathoz használt; önként vállalt feladathoz használt, nem használat/értékesítés alatt álló) is, Önmagában *a nullszaldós működési egyenleget nem tekintjük egyensúlyi állapotnak*, mert nem biztosít forrást a vagyonelemek pótlására és valós társadalmi igények által generált új vagyonfelhalmozásra, fejlesztésre. Ez az értelmezés összhangban van a 2014-től bevezetett eredményszemléletű költségvetési számviteli renddel, amely a mérleg és a költségvetési jelentésen kívül bevezeti az eredmény-kimutatást is. Az eredmény-kimutatás a költségek között külön soron nyilvántartja az értékcsökkenési leírást és a szokásos eredményen kívül, a rendkívüli bevételek között tartalmazza a felhalmozási célra átvett bevételeket.

Az eredményszemléletű számvitel bevezetésével a mérleg, az eredmény-kimutatás és a kiegészítő melléklet eredményszemléletben készül el. A nemzetközi tapasztalatok alapján mindkét szemléletben készült költségvetésnek van előnye és hátránya is. Az eredményszemléletben készült beszámoló információtartalmának a pénzforgalmi szemléletű költségvetéssel való összehasonlíthatósága érdekében a korábbi évek költségvetési beszámolóinak adataiból kiindulva, de attól egy teljesen eltérő struktúrában mutatjuk ki a teljesítési értékeket.

A bevezetett számviteli rendszer - elsősorban újdonsága miatt - kockázatokat is rejt magában, aminek hatását kontrollpontok kialakításával kezelni, javítani lehet. Ezen területek kockázata az első évek a tapasztalatainak elemzése és a hibák kijavítása után csökkenni fog.

Az új számviteli rendszerben elkészített első beszámolók ellenőrzésekor hangsúlyosan fontos szerepet kapnak a beszámoló nyitó értékei. Az új Áhsz. 56. § (3) bekezdés előírása alapján a 2014. évről készített eredmény-kimutatásban az előző időszakra vonatkozóan adat nem szerepeltethető, hiszen ilyen szemléletben eredmény-kimutatás az előző évben nem készült. A beszámoló többi részére vonatkozóan a 36/2013. NGM-rendelet tartalmazta előírások alapján fordító mérleget kell készíteni, amiben az új értékelési besorolási módok alapján kellett a nyitómérleg értékeit meghatározni. A fordítómérleg dokumentált elkészítése hivatott biztosítani, hogy a 2013. évi beszámoló sorok adatainak eltérése nyomon követhető, magyarázható legyen. Az új Áhsz.-ben előírt konszolidálás előkészítése és végrehajtása új elemként jelent meg az államháztartási számvitelben. Tapasztalatok hiányában kockázatot jelenthet a beszámolók adatainak konszolidálásra való alkalmassá tétele és a konszolidálás végrehajtása.

A gazdálkodás eredményszemléletben történő bemutatása nem pusztán technikai előírások betartásán múlik, hanem a gazdasági eseményeket értékelő szemléletváltás is szükséges hozzá. A gazdasági események pénzforgalomtól eltérő - eredményszemléletű - nyilvántartása, az eredményszemléletben, illetve pénzforgalmi szemléletben elkészített beszámoló információ tartalmában lévő különbség megértése, az elhatárolások kezelése és információ tartalmának hasznosítása az eddigi gyakorlattól eltérő új szempontokat tartalmaz, amely hatással van a gazdálkodás tervezésének és végrehajtásának értékelésére.

Hangsúlyozzuk, hogy elemzésünk során egyrészt nyilvánosan elérhető adatbázisokra, másrészt közvetlenül az önkormányzattól kapott adatokra támaszkodunk. Az önkormányzati rendszer sokrétűsége, a számviteli rendszer standardizáltságának hiányából adódó pontatlanságokért

tanulmányunkban felelősséget nem tudunk vállalni. Meggyőződésünk, hogy a 2014-től bevezetett állami számviteli rend minőségi előrelépést jelent majd az adatok összehasonlíthatóságában és pontosságában, ugyanakkor számítani lehet a gyakorlat kezdeti nehézségeire. Itt kell kitérnünk arra is, hogy a feladatfinanszírozás első évéről lezárt elfogadott zárszámadással tanulmányunk készítésekor még nem rendelkezünk, így összehasonlító adatokkal nem tudunk szolgálni. A forrásorientált rendszerről a feladatfinanszírozás rendszerére való áttérésből adódó előnyöket, hátrányokat alapvetően önkormányzati szinten tudjuk elemezni.

3 Vezetői összefoglaló

Tanulmányunk elején összefoglaljuk a legfontosabb megállapításokat. A legnagyobb bevételi potenciált eredményező opciók megvalósításához szükséges *időfaktor* szerint három külön kategóriát határoztunk meg, így elkülönítettük a rövidtávon (kötségvetési éven belül illetve a következő költségvetési évtől kezdődően), középtávon (2-5 év közötti időszak alatt), valamint hosszútávon, politikai ciklusokon átnyúlóan 5-10 éve alatt hajthatóak végre. Az időtényezőn kívül a megtakarítást illetve bevétel-növelést eredményező opciókat azok megvalósításának *politikai kockázata szerint is három kategóriába* soroltuk, így elkülönítettük az alacsony kockázattal, közepes illetve magas politikai kockázattal megvalósítható intézkedéseket. Megállapításainkat az alábbi táblázatban foglaljuk össze.

Lehetséges bevétel-növelést célzó intézkedések	Megvalósítás lehetséges időtávja	Az intézkedés politikai kockázata	költségvetésre gyakorolt hatás (+ millió forintban)
Telekadó bevezetése Gödöllő által alkalmazott szintre	középtáv	közepes	éves 42 (átmeneti 5 -10 éves időszakban)
Helyi iparűzési adó megemelése 2%-os mértékre	rövidtáv	alacsony	70
Lakosságot terhelő kommunális vagy építményadó bevezetése Kerepesnél alkalmazott szinten	rövidtáv	magas	140
Önként vállalt feladatok leépítése	hosszútáv	magas	120

1. ábra: A lehetséges bevétel-növelést célzó intézkedések

Amennyiben a politikai döntéshozók kevésbé radikális intézkedések mellett döntenek, úgy a költségvetésben felmérésünk szerint rejlő megtakarítási illetve bevételi potenciál mindössze 70 millió Forint, de ez rövidtávon, akár a következő költségvetési évben is elérhető. Ha a politikai felelősséget viselő képviselő testület a közepes kockázattal bíró intézkedések végrehajtásáról is döntést hoz, úgy a teljes megtakarítási illetve bevétel-növelési lehetőség összege 112 millió Forint. A maga politikai kockázatot hordozó intézkedések együttes megvalósításával a működési egyenlegre gyakorolt hatás hosszú távon elérheti a 372 millió Forintot.

Vecsés működési egyenlege 2013-ban pozitív volt és elérte a 283 millió Forintot. Ez az a szint a működési költségvetési főösszeghez viszonyítva sem jelentéktelen, eléri a 9%-ot. A jelentős összegű működési egyenleg alapvetően az önkormányzat takarékos gazdálkodásának köszönhető. Helyi adóbevételei kimagaslóak, ugyanakkor az 1 főre jutó adóerő-képesség miatt a kötelező feladatok ellátását is alapvetően saját forrásból kénytelen finanszírozni, a beszámítás miatt központi költségvetési támogatást minimális mértékben kap. A 283 millió forint összegű működési többlet nagyságrendileg fedezi az önkormányzat 10Mrd HUF értékű ingatlanvagyonának és 440 millió Forint értékű géppálmányának közel 250 millió forint összegű

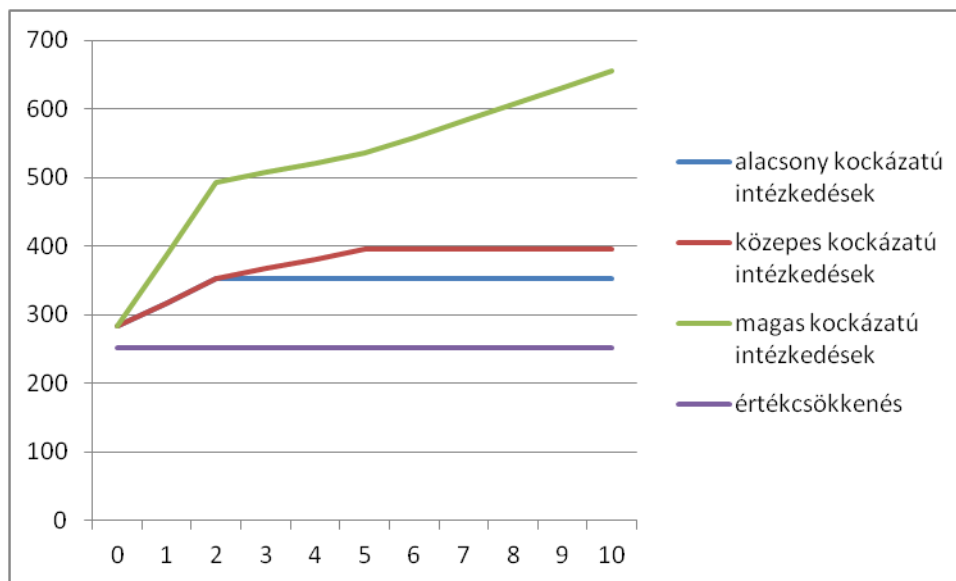
számvetési értékcsökkenését is, így az önkormányzat az eredményszemléletű számvetési filozófia alapján is nullszaldóval gazdálkodik, jelenlegi költségvetési gazdálkodása hosszú távon is fenntartható. A további megtakarítási lehetőségek, illetve bevétel-növelési intézkedések alapvetően a város további fejlesztésének a forrását adhatják, amire igen nagy szüksége van a településnek agglomerációs elhelyezkedéséből adódóan. A város kedvező lokációja ugyanis erős külső keresletet generál további fejlesztésekre, és a város jelenlegi gazdasági aktivitása is a számvetési értékcsökkenésénél magasabb értékcsökkenést eredményez az ingatlanvagyonban. A logisztikai cégek által okozott magasabb tehergépjármű-forgalom miatt az utak felújítása és karbantartására is többet kell fordítania a városnak, mint egy kedvezőtlenebb lokációval bíró település esetén. A település jó gazdasági helyzetének további negatív hatása, hogy a magas adóerőképeség miatt központi költségvetési támogatás mértéke jelentősen lecsökkent és a Közép-Magyarországi Régió részére a 2014-2020-as időszakban biztosított fejlesztési források a korábbiak tört részét teszik ki. A fejlődési zónákban fekvő települések esetében, ahol mind a belső, mind a külső keresleti tényezők adottak további saját erős településfejlesztés, helyi gazdaságfejlesztés megvalósítására, a saját források ilyen mérvű elvonása a saját erős fejlődés gátját képezi, ezáltal súlyosan korlátozza az önkormányzatok szuverenitását. A pest-megyei települések esetében, ahol a VEKOP-ból elérhető források jóval szerényebb nagyságrendet tesznek ki a TOP-ban elérhető forrásoknál, ami miatt a helyi gazdaságfejlesztés, településfejlesztés egyetlen egy finanszírozási módjaként a saját forrás illetve az azt megelőlegező hitelfelvétel merül fel, a települések közötti szolidaritás elvén alapuló beszámítás túl nagy árat kíván és a helyi gazdaságfejlesztés, településfejlődés komoly akadályát jelenti. A város infrastruktúrájának tényleges amortizációjának pótlásán kívül a korábbi évekre jellemző településfejlesztési ütem a magas politikai kockázattal jellemezhető megtakarítási illetve bevétel-növelési intézkedésekre is rákényszeríti az önkormányzatot.

A megtakarítást illetve bevétel-növelést eredményező intézkedések időtényező és politikai kockázat szerint elvégzett csoportosítását az alábbi táblázat tartalmazza (adatok millió forintban).

	rövidtáv	középtáv	hosszútáv	Összesen
alacsony kockázatú intézkedések	70	0	0	70
közepes kockázatú intézkedések	0	42	0	42
magas kockázatú intézkedések	140	0	120	260
Összesen	210	42	120	372

2. ábra: Megtakarítást eredményező intézkedések csoportosítása

Amennyiben a 2013. évi zárszámadásban kimutatott 283 millió HUF összegű működési többletből indulunk ki, akkor a különféle politikai kockázattal jellemezhető intézkedések megvalósítása az alábbi működési egyenleget biztosítaná az elkövetkező 10 évben. A különböző időszakok alatt megvalósítható intézkedések költségvetésre gyakorolt hatását éves szintre egyenletesen osztottuk szét.

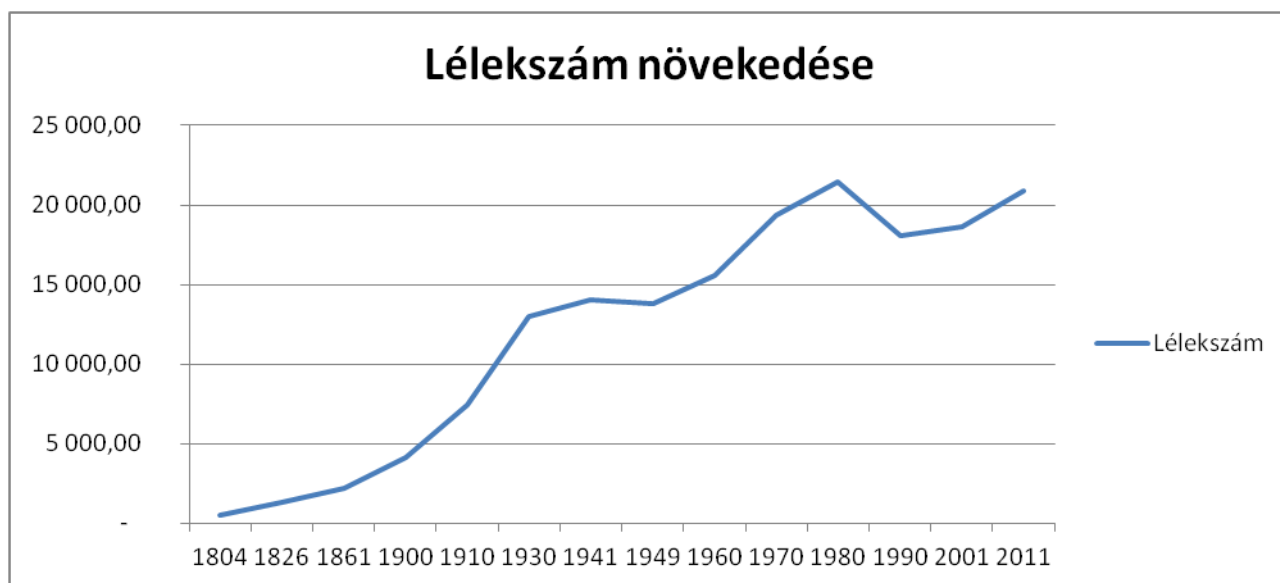

3. ábra: A megtakarítást eredményező intézkedések hatása 10 évre vetítve

4 A költségvetési gazdálkodás általános értékelése

4.1 Főbb gazdaságföldrajzi ismérvek, demográfiai tendenciák

Vecsés 21 ezer fős település a főváros délkeleti agglomerációjában. Területén halad át a 400-as számú főút, a 100-as számú vasútvonal, és a Liszt Ferenc repülőtér egy része is itt helyezkedik el. Határos Budapest fővárossal, Ecser községgel, valamint Üllő és Gyal városokkal.

4. ábra: A lakosság számának alakulása

Vecsés a török időkben teljesen kihalt. A felszabadított területeken a lakosság létszáma nagyon megfogyatkozott, 1786-ban német telepesekkel újránépesedik. Népességszámának megugrását okozta, hogy az 1920-as években 3000-nél is több felvidéki és erdélyi menekült telepedett le a községben, az Andrásy-telepen és környékén. Ez nagymértékben megváltoztatta a település nemzetiségi szerkezetét. A német ajkú lakosság aránya csökkent. A katolikusokon kívül a protestáns felekezetek is kialakították saját közösségeiket.

A település újabb lökésszerű fejlődését eredményezte, hogy a szocialista tervgazdaság idejében, 1964-ben működésbe lépett a Gáz és Olajszállító Vállalat Vecsési Üzemegysége, amely jelentős számú munkahelyet teremtett a helyi lakosok számára. Részből ennek a fejlesztésnek köszönhetően Vecsés viszonylag korán bekerül az Országos Gázprogramba. A ratkó korszak baby boomja valamint a főváros túlnépesedését megakadályozó adminisztrációs intézkedések hatására a település népessége tovább növekedett a 70-es 80-as években. A népességnövekedés hatására megindult a 488 lakásos OTP lakótelep építése, amellyel a település társadalmi szerkezete, a településen élő családok identitása és értékrendje tovább differenciálódott.

2002-től Vecsés repülőtér felőli ipari övezetében, raktárbázisok épültek, bevásárlóközpontok épültek, később 65.600 m² összterületen - ebből raktár 47.500 m² és 18.100 m² iroda kialakításra került az Airport Business logisztikai központ.

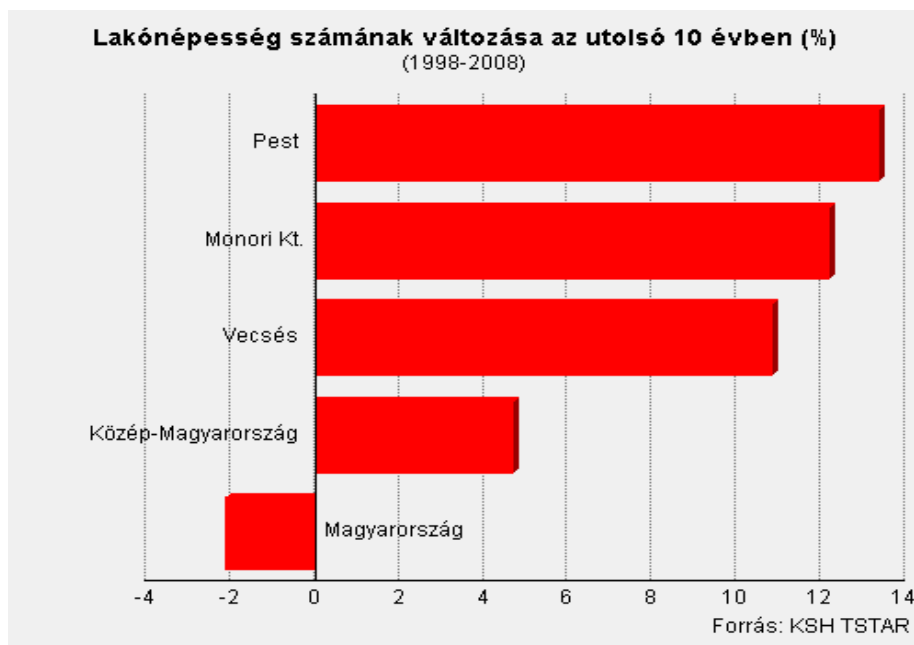
A települési önkormányzat közigazgatási státusza folyamatosan fejlődött, Vecsés 1971-ben nagyközségi, 2001-ben városi rangot kapott, majd 2013-tól a korábbi monori kistérségtől leválasztott önálló vecsési járás székhely településévé vált.

A település az alábbi részekre bontható:

- Felső telep (itt található Vecsés legrégebbi társasházi lakóparkja - más néven OTP lakótelep)
- Falu
- Halmy telep
- Andrásy telep.

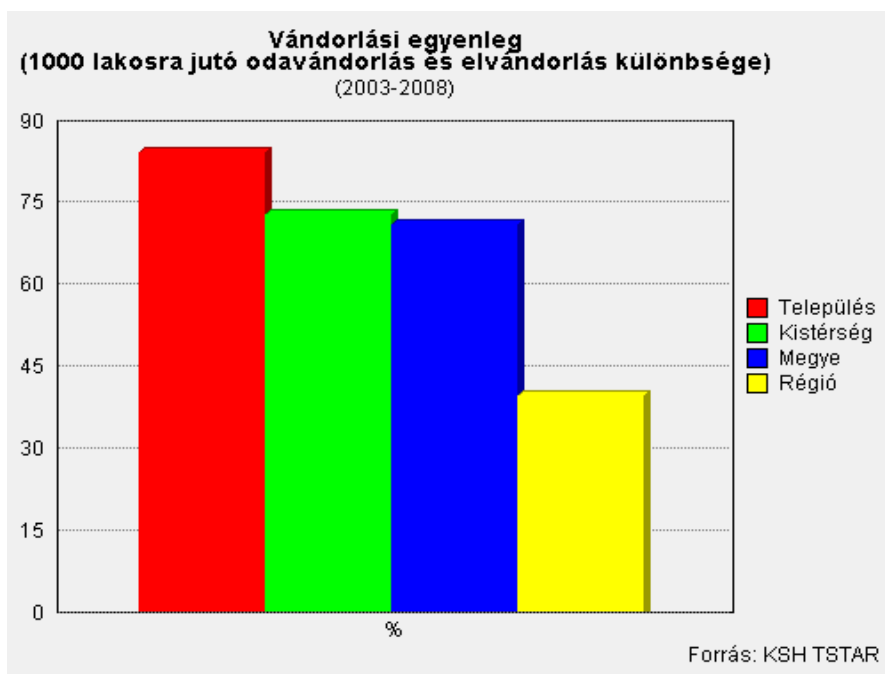
A lakótelep területét kivéve az egész településre a kertvárosi lakóterület a jellemző. A Falu lakóterületeit a településszerkezeti tervben a sváb hagyományokból megmaradó házi savanyító üzemek, mint mezőgazdasági feldolgozó üzemi tevékenység engedélyezése céljából külön övezetként jelölt terület.

A város a különböző településrészek ellenére viszonylag egységes, különböző településrészek összetartozóak, társadalmi összetételük szociális értelemben homogenizálódik. A település lakossága 94%-ban magyar, 5 %-ban német 1%-ban roma nemzetiségű. Vecsésen roma, német és ruszin kisebbségi önkormányzat is működik.

5. ábra: Lakónépesség számának változása 1998-2008-ig

Az elmúlt évtizedekre visszatekintve Vecsés fejlődése mindig kiegyensúlyozott módon ment végbe. Nem voltak erőteljes hangsúlyeltolódások a lakosság vs. ipar illetve kereskedelem fejlődésében. A lakosságszám növekedése együtt járt az ipar és kereskedelem fejlődésével. Különös, hogy Vecsés lakosságszáma nem a 90-es években a fővárosi agglomerációban meginduló erőteljes szuburbanizáció következménye, hanem korábbra nyúlik vissza, és a főváros közelségén túlmenően, részben belső iparfejlesztés következménye. A rendszerváltást követő szuburbanizációban a lakossági betelepülésnél előbb vagy azzal párhuzamosan jelentkezett az ipari, kereskedelmi, logisztikai fejlődés. A lakosságszám ismételt dinamikus növekedése a 2000-es évektől jellemző. Ez a kiegyensúlyozott településfejlődés kedvező hatással bírt a költségvetési gazdálkodásra, a település saját bevételei az ipar és kereskedelem bővülésével együtt folyamatosan növekedtek, amelyből fokozatosan meg lehetett felelni a lakosságszám növekedésből eredő társadalmi igényeknek.

6. ábra: Vándorlási egyenleg

Ha a település lélekszámának változását az országos, megyei illetve a még a korábbi monori kistérséghez viszonyítjuk, akkor láthatjuk, hogy a lakosságszám mind a kistérségi, mind a megyei szintnél visszafogottabb mértékben növekedett annak ellenére, hogy a bevándorlási többlet a kistérségi átlagnál is magasabb volt a településen. A város népessége az elmúlt évek átlagosan 120 fő vándorlási többletének köszönhetően az országos szintű természetes fogyást is kompenzálva kb. 50 fővel növekszik.

	Terület, km ²	Lakónépesség az év végén, fő	Természetes szaporodás, fogyás (-)	Belföldi vándorlási különbözet	Lakásállomány az év végén
Vecsés	36	20 910	-72	119	7 778

7. ábra: A lakosság alakulásának tényezői, Forrás: KSH, 2011

A jelenlegi településfejlesztési stratégia egyaránt kiterjed a lakossági, ipari és kereskedelmi területek fejlesztésére is. Hosszú távon 210 db lakótelek kialakítását tervezik, ezzel 480-600 db lakást biztosítva, amely a jelenlegi bevándorlási többletet még tovább emelheti.

A város közigazgatási területe 3 618 ha, amiből

Közigazgatási terület:	Meglévő	Tervezett
	3.618 ha	3.618 ha
Ebből:		
- belterület:	736 ha	1.171 ha
- külterület:	2.882 ha	2.447 ha
Belterületek:		
- központi belterület	725 ha	1.171 ha
- egyéb belterület	11 ha	
Egyéb beépítésre szánt terület	243 ha	525 ha

8. ábra: Vecsés közigazgatási területe

A város lakóterületeinek bővítését településszerkezeti terv értelmében az alábbi irányok kezdték meg.

- az Előd utca Széchenyi utcai vége	lakótelek 30 db	lakás kb. 45 db
- az LRI telkek és környezetük (Széchenyi út)	kb. 54 db	kb. 60 db
- a Budai Nagy Antal út végén	kb. 27 db	kb. 40 db
- a Budai Antal u. mögött, déli irányban (kb.8 ha) kisvárosi lakóterület	kb. 80 db	kb. 320 db
- Üllő felé a Jókai utca meghosszabbítása és a Fő utca között	kb. 20 db	kb. 18 db
Összesen:	kb. 210 db	kb.480-600 db

9. ábra: Lakóterületek bővítése

A tervekben az Előd utca Széchenyi utcai vége, a Budai Nagy Antal út vége illetve a Budai Antal u. mögötti kisvárosi lakóterület (Katica lakópark, Kispatak Lakópark) telkesítése már megtörtént. Az LRI telkek és környezetük, valamint Üllő felé a Jókai utca meghosszabbítása és a Fő utca közötti szakasz telkesítését nehezíti, hogy viszonylag jó minőségű szántók művelés alól történő kivonását a hatóságok nem engedélyezik, egyéb belterületbe-vonást pedig a budapesti agglomerációs törvény korlátozza.

Az elmúlt években épített lakások számát az alábbi grafikonon szemléltettük. Az elmúlt 10 évben összesen 850 db új lakás épült Vecsésen. A múlt adataiból arra következtethetünk, hogy a tervezett lakóövezeti területbővítés és 600 db lakás kialakítása nem irreális.

10. ábra: Az épített lakások száma 2000-2012-ig

A kereskedelmi-szolgáltató övezet kijelölése az M0-ás út Gyál melletti bekötőút melletti területen, a Külső Gyáli úttól keletre történt (alacsony csomópont környezetében kijelölt területek, a Dózsa Gy. u.- Széchenyi utca – Vízmű – tervezett lakóterület által határolt terület, a Széchenyi utca menti – főként korábbi állami gazdasági – területek, a volt orosz laktanya területe, a lakóterületet határoló védőerdő és a repülőtér közötti terület az M0 csomópontig, ill. a 3101. sz. útig, a 4. sz. elkerülő út és a már beépült területek közötti terület), míg az ipari területek szintén elsősorban keleti, gyáli irányba lettek kijelölve (a Széchenyi utca környéken lévő még nem beépült területek (a volt MAVAD, a volt ÁG-major és a Richter-raktárbázis környéke).

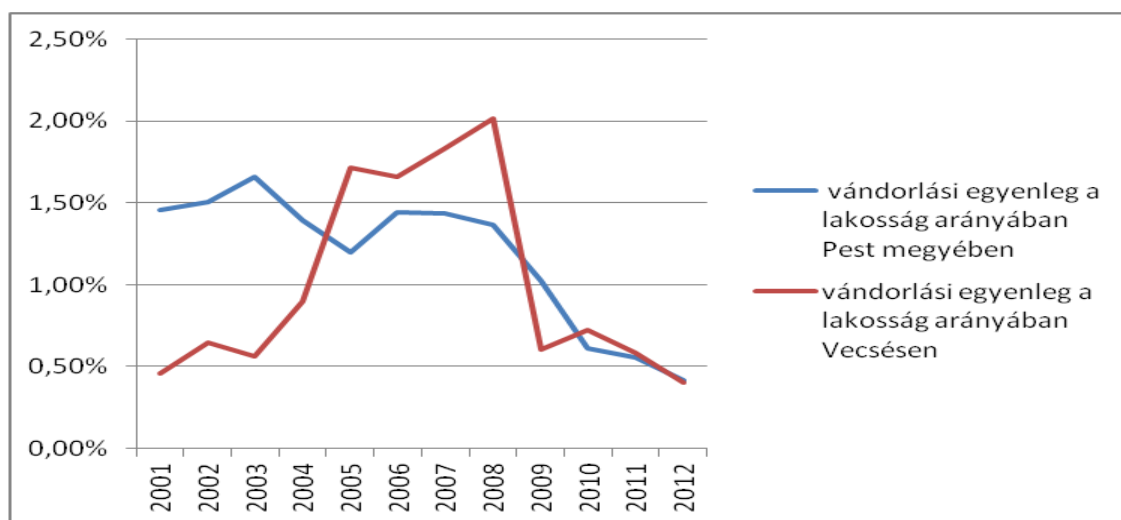
Az ipari, kereskedelmi és lakossági területek jelenlegi településszerkezeti tervben kijelölt fejlesztési irányai a jövőre nézve is biztosíthatja a kiegyensúlyozott költségvetési gazdálkodás alapjait.

A lakossági szuburbanizáció szintjét az alábbi táblázatban szemléltetjük, ahol Pest megye és Vecsés lakosságszámhoz viszonyított bevándorlási többletét tüntettük fel az elmúlt 10 évre visszamenőleg.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
vándorlási egyenleg a lakosság arányában Pest megyében	1,50 %	1,66 %	1,40 %	1,20 %	1,44 %	1,44 %	1,37 %	1,03 %	0,61 %	0,56 %	0,41 %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
vándorlási egyenleg a lakosság arányában Vecsésen	0,64 %	0,56 %	0,90 %	1,72 %	1,66 %	1,83 %	2,02 %	0,61 %	0,72 %	0,57 %	0,40 %

11. ábra: Vándorlási egyenleg alakulása Pest megyében és Vecsésen. Forrás, KSH 2011

12. ábra: Vándorlási egyenleg alakulásának grafikonja

A fenti táblázatból és grafikonból látszik, hogy a 2005-2008 között éveket leszámítva Vecsésen a lakossághoz viszonyított bevándorlók száma nem haladta meg jelentősen Pest megye egészében tapasztalható relatív bevándorlási mutatót.

A település stratégia és ezen belül a költségvetési finanszírozási stratégia meghatározása szempontjából rendkívül nagy jelentősége van annak, hogy Vecsés lakossága a bevándorlási többlet hatására folyamatosan növekszik. Viszont ez a növekedés az agglomerációiban ilyen kedvező elhelyezkedésű településekkel összehasonlítva egyáltalán nem túlzott mértékű. Ha a járási településekkel hasonlítjuk össze a bevándorlási többletet pont a járásszékhely település bevándorlási többlete a legalacsonyabb a jelenlegi lakosságszámhoz viszonyítva.

Település	Terület, km ²	Lakó-népesség az év végén, fő	Természetes szaporodás, fogyás (-)	Belföldi vándorlási különbözet	Bevándorlási többlet a lakosságszámra vetítve	Bevándorlási többlet 1000 nm-re vetítve	Lakásállomány az év végén	1 lakásra jutó lakos
Ecser	13	3 714	7	57	1,53%	0,0044	1 457	2,55
Maglód	22	11 989	22	145	1,21%	0,0066	4 082	2,94
Üllő	48	11 435	-13	82	0,72%	0,0017	4 301	2,66
Vecsés	36	20 910	-72	119	0,57%	0,0033	7 778	2,69

13. ábra: Lakosságszám alakulása több település esetében. Forrás: KSH, 2011

A járáson belül kiemelkedő Ecser 1 lakosra jutó bevándorlási többlete, amit részben a nagyközség viszonylag kis lakosságszáma okoz, de Vecsés 1 lakosra jutó bevándorlási többletét több mint kétszeresen meghaladja Maglód bevándorlási többlete is, és közel 50%-kal magasabb az 1 főre jutó bevándorlási többlet a Vecséssel szomszédos, a Fővárostól távolabb eső Üllő Városában is. Ha a bevándorlási egyenleget a közigazgatási területre vetítve hasonlítjuk össze, Vecsés 1000 négyzetméterre jutó éves bevándorlók számát tekintve a harmadik, a viszonylag nagy területtel rendelkező Üllő előtt. Mindemellett a járáson belüli településekkel összehasonlítva Vecsésen a legnagyobb a természetes fogyás, ami a lakosság előregedésére illetve a korábban induló szuburbanizációs folyamatokban való visszafogott bekapcsolására utal. Megállapítható, hogy a település lokációja ismeretében a bevándorlási egyenleg helyi településpolitikai eszközökkel tovább növelhető. Meg kell jegyezzük, hogy a bevándorlást pénzügyi értelemben pozitív jelenségnek tartjuk és elemzésünkben nem számolunk a települési identitás felpuhulásából adódó szuburbanizációs problémákkal.

Összegző megállapítások:

A demográfiai folyamatok csak hosszú távon, politikai ciklusokon keresztül átívelően befolyásolható. A természetes szaporodás, népességcsökkenés általános jelenség az országban, amely elsősorban központi kormányzati beavatkozást igényel. Vecsés lakosságának természetes fogyását azonban a jelentős vándorlási többlet kompenzálja és éves szinten 50 fős növekedéssel lehet számolni. A lakosságszám növekedése egyrészt kiadási oldalon automatikusan költség racionalizációt eredményez a az esetleges kapacitástöbblet megszüntetése miatt, másrészt a bevételi oldalon a jelenlegi önkormányzati finanszírozási politika alapján az állami költségvetési támogatások növekedését eredményezi a jövőben. Ezzel szemben a lakosságszám csökkenése a közszolgáltatások területén a meglévő kapacitásokat feleslegesé tehetik, ez kiadáscsökkentésre, intézmény-összevonásra, elbocsátásokra kényszerítheti a helyi önkormányzatot is.

A jelenlegi bevándorlási többletet helyi településpolitikai eszközökkel tovább lehet növelni. Részben ezt a célt szolgálja a településszerkezeti tervben kijelölt lakossági övezet bővítése. *2000-2400 fős növekedés a jelenlegi költségvetési törvény által meghatározott önkormányzati támogatási rendszert figyelembe véve önmagában az elismert köztisztviselői létszámon keresztül 13,3 millió HUF éves többletbevételt eredményez hosszú távon.* A telkesítés, az azt követő építkezések és a beköltözés időigénye politikai cikluson átnyúlik. A lakóterület bővítését célzó fejlesztések elindításától kezdődően reálisan csak a harmadik évtől lehet számítani arra, hogy a jelenlegi évi 50 fős lakosságszám bővülés átlagosan 200-250 főre emelkedhet, ami kis mértékben haladja meg Ecser jelenlegi 1 lakosra jutó bevándorlási többletét.

4.2 Költségvetési támogatások:

A 2013-tól bevezetett feladatfinanszírozási rendszerben a települési önkormányzatok működésének költségvetési támogatása az alábbi tényezőktől függ:

- tárgyévet megelőző év népességszáma a KEKKH adatai alapján
- a település közigazgatási státusza (község, város, járásközponti város, fővárosi kerület, megyei jogú város)
- önkormányzati hivatal fenntartási módja (közös önkormányzati hivatal)
- nemzetiségi önkormányzatok száma
- tárgyévet két évvel megelőző év végén a Földmérési és Távvezérlési Intézet által kimutatott belterület nagysága
- a tárgyévet két évvel megelőző év végén a KSH által kimutatott a településen kiépített kifestőhálózat hossza alapján kilométerben, amin belül a 10000 fő alatti és feletti települések valamint a megyei jogú városok beleértve a fővárost különböző fajlagos támogatást kap
- a tárgyévet két évvel megelőző év végén a KSH által kimutatott köztemető területnagysága alapján, amin belül a 10.000 fő alatti és feletti települések valamint a megyei jogú városok beleértve a fővárost különböző fajlagos támogatást kap
- a tárgyévet két évvel megelőző év végén a KSH által kimutatott Helyi közutak és hidak hossza alapján, amin belül a 10.000 fő alatti és feletti települések valamint a megyei jogú városok beleértve a fővárost különböző fajlagos támogatást kap

A feladatfinanszírozás koncepciója alapján a fenti normatívák alapján járó támogatások összegét a szektorra jellemző kiadásokból kiindulva határozzák meg olyan módon, hogy a különböző önkormányzati szegmensekbe tartozó települések korrigált fajlagos kiadását veszik figyelembe. A korrigált fajlagos kiadás a legalacsonyabb és legmagasabb kiadással bíró települések 10-10%-ának figyelmen kívül hagyását jelenti. A költségvetési támogatások e koncepció szerint történő meghatározása bár időben késleltetve, de igazodik az önkormányzatok tényleges aggregált kiadásaihoz. A finanszírozási rendszer hatékony működésének alapfeltétele az önkormányzatok standardizált könyvelési gyakorlata, hiszen egységes könyvelési gyakorlat nélkül a kiadási adatok nem festenek valós képet a tényleges kiadásokról. 2014. év az új számviteli rendszer bevezetésének és a bevezetéssel együtt járó erősebb központi irányítás éve, ami elkerülhetetlen a valós összesített kiadási adatok megismeréséhez. Sajnálatos, hogy már a finomhangolás időszakában, már 2014-ben megszüntetésre került a Szerkezetátalakítási tartalék.

A helyi önkormányzatok a központi támogatások mértékét az így kapott összesített kiadások szétosztását meghatározó naturális mutatók megváltoztatásával tudják befolyásolni abban az esetben, ha az így kalkulált összeget nem érvényesítik a beszámítás során.

Elvi szinten a naturális mutatók költségvetési bevételekre gyakorolt hatása általában két éves késleltetéssel jelentkezik, ez alól kivétel a népességszám illetve a települési önkormányzat közigazgatási státusza, ami a tárgyévet követő évben már érezteti a hatását. A naturális mutatók megváltoztatásában (útépítés, köztemető bővítése, villamoshálózat bővítése, belterület

nagysága, népesség szám) a jelenleg lakott külterületi besorolású terület belterületbe vonása eredményez 2 éven belül növekedést a költségvetési állami támogatások tekintetében akkor, ha a beszámítás során a növekvő naturália alapján kalkulált többlet költségvetési támogatást a beszámítás során nem érvényesítik.

A naturális mutatók módosításán kívül a település közigazgatási státuszának megváltoztatására Vecsésnek nincs lehetősége. Közigazgatási státuszban való előrelépés a megyei jogú városi szint elérése lenne, aminek feltétele az 50.000 fős népesség. Ilyen típusú rendkívüli népességnövekedésnek a fővárosi agglomerációban Érd a példája, amely egyúttal az egyoldalú településfejlesztés költségvetési helyzetre gyakorolt negatív hatásait is jól mutatja.

A feladatfinanszírozási rendszert tekintve Vecsésnek előnyére vált, hogy a korábbi monori kistérségből kivált és Üllővel, Maglóddal és Ecserrel létrejövő új járás székhelyévé vált. A feladatfinanszírozási rendszerben a *járásszékhely települések kiegészítő támogatásban részesülhetnek*. **Vecsés azonban a magas egy főre jutó adóerőképessége miatt a lehető legnagyobb beszámításban részesül**, így sem az elismert köztisztviselői létszám után sem a településüzemeltetési feladatokra nem kap központi költségvetési támogatást. Megjegyezzük, hogy a beszámítás teljes körű alkalmazása pénzügyi értelemben megszünteti az önkormányzat központi költségvetési támogatásokat meghatározó naturáliák módosítását célzó településfejlesztésben való érdekeltiségét és a központi kormányzat központosítást célzó pénzügyi motivációit is. Megítélésünk szerint a beszámítás sávós és esetenként 100%-os alkalmazása kontra produktív hatással van a lokális költség racionalizációra.

Itt említjük meg, hogy az új feladatfinanszírozási rendszer vesztes szegmenseként definiálhatjuk a 10.000 főnél kisebb városi önkormányzatokat, ebben a szegmensben is a leghátrányosabb helyzetben azon a 10 ezer főnél kisebb városi önkormányzatok vannak, amelyek kistérségi központi funkciókat is ellátnak, de vannak olyan 10000 alatti települések, amelyek egyben járásszékhelynek minősülnek. Ráadásul 2013-ról 2014-re csökkentették az önkormányzati hivatalok elismert köztisztviselői létszáma után juttatott támogatás közigazgatási státusztól függő különbségét a községek javára. A városi rang immár mindössze 13-35% közötti többlettámogatást eredményez az elismert köztisztviselők szerint kapható támogatásokban. Amennyiben a 10000 fő alatti kistelepülések összefognak és együttesen fellépnek a jelenlegi önkormányzati finanszírozási rendszer javukra történő finomhangolása érdekében, úgy elképzelhető, hogy az a 10001 főnél vagy a 20001 főnél nagyobb települések finanszírozásának rovására történne meg.

Ha az új feladatfinanszírozási rendszer hátrányos szegmenseiről beszélünk, akkor meg kell említenünk azon településeket is, amelyek korábbi sikeres városfejlesztésüknek köszönhetően érték el magas egy főre jutó adópotenciált, amelyet a jelenlegi finanszírozási rendszer a beszámítás érvényesítésével a szolidaritás oltárán feláldoz és büntet. Az igazságosság megkövetelné, hogy különválasszák azon településeket, amelyek a rendszerváltást megelőzően a központi tervgazdálkodás eredményeképpen kerültek kedvező helyzetbe és azon településeket, amelyek immár az önkormányzatiság időszakában saját, tudatos városfejlesztési munkájuk eredményeképpen növelték adóerőképességüket. Mégis a

szabályozás ilyen szintű differenciálására nem lehet számítani, sőt a szolidaritás 2013-ról 2014-re történő növeléséből kiindulva a jövőben a központi források további elvonása prognosztizálható Vecsés esetében. Utóbbi súlyos éven belüli gazdálkodási nehézségeket is okozhat, hiszen a települések adóerőképességét két éves késleltetéssel kalkulálják, ami a jelenlegi hektikus gazdasági környezetben rugalmatlannak mondható. Vecsés esetében a MALÉV felszámolása komoly kihatással van a 2014.évi adóbevételekre, miközben a központi költségvetési támogatások beszámítása a két évvel korábbi magasabb bevételek alapján történik.

Összegző megállapítások:

Az új feladatfinanszírozási rendszer bevezetését nem előzte meg egy új egységes számviteli rendszer kialakítása ráadásul az önkormányzatok könyvelése nem követett egységes gyakorlatot. Így bár a feladatfinanszírozási rendszer koncepciója üdvözlendő, egységes könyvelési gyakorlat híján nem biztosított a ténylegesen felmerülő kiadások finanszírozása. 2014-től bevezetésre került az új eredményszemléletű államháztartási számviteli rendszer, a 2014. az új feladatfinanszírozási rendszer második éve, az új, eredményszemléletű államháztartási számvitel bevezetésének az éve. A központi költségvetési támogatások elosztásának befolyásolására az önkormányzatnak a naturáliák módosításán keresztül nyílik lehetősége. A kiegyenlítés növelését célozza, hogy 2014. évtől a beszámítás mértéke az egy főre vetített adóerő-képességtől függően differenciált mértékű. Vecsés esetében a magas egy főre jutó adóerőképesség következtében a központi támogatások 100%-át is eléri. A beszámítás ilyen magas mértéke bünteti azokat a településeket, akik korábban egyéb fejlesztési lehetőségekről lemondva az adóerőképesség növelését célozták meg, az adóerőképesség tárgyévét két évvel megelőző adatok alapján történő figyelembevétele pedig súlyos finanszírozási problémákat is okozhat egy-egy nagyobb munkáltató megszűnése, és ezáltal a tényleges adóbevételek csökkenése miatt.

4.3 Saját bevételek

A települési önkormányzatokat megillető átengedett bevételek az alábbiak:

- a települési önkormányzat által a gépjárművek után beszedett adó 40%-a,
- a gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból és végrehajtási költségéből származó bevétel 100%-a,
- a termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni személyi jövedelemadó 100%-a

A települési önkormányzatokat megillető egyéb bevételek közé tartozik:

- a települési önkormányzat jegyzője által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság 100%-a,
- a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség által a települési önkormányzat területén kiszabott, és abból befolyt környezetvédelmi bírságok összegének 30%-a,
- a szabálysértési törvény alapján kiszabott és végrehajtott szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó, a települési önkormányzat fizetési számlájára vagy annak valamely alszámlájára érkezett bevétel 100%-a,
- a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírság végrehajtásából származó bevétel 40%-a, ha a végrehajtást a települési önkormányzat jegyzője foganatosította, és
- a települési önkormányzat területén a közlekedési szabályszegések után a közterület-felügyelő által kiszabott közigazgatási bírság 100%-a.

Vecsés Város Önkormányzatát hátrányosan érintette az a 2013-ról 2014-re bekövetkezett módosítás, amely szerint az elvárt adó alapján kalkulált beszámítás mértékét annak 1 főre jutó nagysága alapján differenciálták. Az önkormányzatok finanszírozása során a korábbi években is figyelembe vették a település jövedelemtermelő képességét. A költségvetési támogatások összegét 2014-ben az alacsony helyi adóbevételi potenciállal rendelkező (5000 Ft/lakos összeget meg nem haladó adóerő képességű) településeket a csökkentés egyáltalán nem érinti, 15 000 forintos egy lakosra jutó adóerőképességig sávosan éri el a beszámítás mértéke a 2012. évi iparűzési adóalap 0,5%-át.

A csökkentés mértéke sávonként az alábbi:

- 5000 Ft-ot meg nem haladó egy lakosra eső adóerő-képesség esetén a beszámítás mértéke a 2012. évi iparűzési adóalap 0%-a,
- 5001 és 10 000 Ft közötti egy lakosra eső adóerő-képesség esetén a beszámítás mértéke a 2012. évi iparűzési adóalap 0,125%-a,
- 10 001 és 12 000 Ft közötti egy lakosra eső adóerő-képesség esetén a beszámítás mértéke a 2012. évi iparűzési adóalap 0,25%-a,
- 12 001 és 15 000 Ft közötti egy lakosra eső adóerő-képesség esetén a beszámítás mértéke a 2012. évi iparűzési adóalap 0,375%-a,

- 15 000 Ft-ot meghaladó egy lakosra eső adóerő-képesség esetén a beszámítás mértéke a 2012. évi iparüzési adóalap 0,5%-a.

A beszámítást sorrendben az alábbi jogcímenek kapott központi támogatásokból kell érvényesíteni.

1. hozzájárulás a pénzübeli szociális ellátásokhoz
2. egyéb önkormányzati feladatok támogatása
3. zöldterület-gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátásának támogatása,
4. közvilágítás fenntartásának támogatása,
5. köztemető fenntartással kapcsolatos feladatok támogatása,
6. közutak fenntartásának támogatása,
7. önkormányzati hivatal működésének támogatása.

A beszámítás miatt Vecsés a kötelező önkormányzati feladatok nagy részét is saját bevételeiből finanszírozza. A 2013. évi költségvetésének teljesítési adatait elemezve a főbb kötelező önkormányzati feladatok szerint megbontva a feladatellátáshoz felhasznált közhatalmi bevételeket az alábbi táblázatot kapjuk.

Kötelező feladatok	Kiadás	ebből önkormányzat i hozzájárulás a 2013. évi bevételekből (HUF-ban)	önkormányzat i hozzájárulás aránya (%)
Településüzemeltetés	88 944	88 944	100%
Közüilágításról való gondoskodás	41 763	41 763	100%
Kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása	510	510	100%
A helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása	11 387	11 387	100%
Közüparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása	35 284	35 284	100%
Egészségügyi alapellátás	132 397	68 926	52%
Környezet-egészségügy	121 092	114 691	95%
Óvodai ellátás	286 009	25 181	9%
Kulturális szolgáltatás	137 007	95 292	70%
Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások	422 983	93 355	22%

Kötelező feladatok	Kiadás	ebből önkormányzat i hozzájárulás a 2013. évi bevételekből (HUF-ban)	önkormányzat i hozzájárulás aránya (%)
Bölcsődei ellátás	51 703	18 118	35%
Idősek gondozása	44 204	25 124	57%
Étkeztetés	305 234	43 296	14%
Pénzbeli szociális ellátások	21 842	6 817	31%
Lakás-és helyiséggazdálkodás	12 686	2 104	17%
A területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása	2 000	2 000	100%
Helyi környezet-és természetvédelem	5 300	4 930	93%
Vízkárelhárítás	24 073	22 393	93%
Polgári védelem	1 000	1 000	100%
Katasztrófavédelem	1 000	1 000	100%
Helyi közfoglalkoztatás	35 343	11 965	34%
Helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok	8 804	2 201	25%
A kistermelők, őstermelők számára értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétfégi árusítás lehetőségét is	9 000	2 250	25%
Sport, ifjúsági ügyek	15 911	15 911	100%
Nemzetiségi ügyek	2 565	2 565	100%
Közreműködés a település közbiztonságának biztosításában	50 849	48 519	95%
Helyi közösségi közlekedés biztosítása	8 000	7 442	93%
Hulladékgazdálkodás	30 000	27 907	93%
Iskolák működtetése	141 046	135 610	96%
Polgármesteri hivatal működtetése	390 363	350 619	90%
Városüzemeltetés +egyéb önkormányzati feladatok	316 501	65 439	21%
Összesen:	2 242 873	1 190 245	53%

14. ábra: Kötelező feladatok finanszírozása (adatok e Ft-ban megadva)

A fenti táblázat adatai a beszámítás költségvetési bevételekre gyakorolt negatív hatásin túlmenően pár dologra hívja fel a figyelmet:

- 1., Az önkormányzat pénzügyi értelemben hatékony módon szervezi az óvodai ellátást, hiszen a költségvetési támogatások a fenntartás 91%-át fedezik, ahhoz az önkormányzat saját forrásból mindössze 9%-ot biztosít
- 2., a lakás és helységgazdálkodásra fordított 12 millió HUF-ot döntően a bérleti díjbevételekből fedezik. Első látásra ez is pozitív, de meg kell jegyezni, hogy a lakás és helységgazdálkodás kiadásai nem tartalmazzák az ingatlanok értékcsökkenését. A szakfeladat hatékonyságát az értékcsökkenés figyelembe vételével lehet megítélni és az értékcsökkenés finanszírozási érdekében a bérleti díjak emelése is indokolt lehet.

Megjegyezzük, hogy az étkeztetés kapcsán az önkormányzati saját forrásból történő hozzájárulás alacsony aránya nem az állami támogatásoknak, hanem a térítési díjbevételeknek köszönhető.

Vecsés Város Önkormányzata a kötelező önkormányzati feladatokon kívül 2013. évi beszámolója alapján 1 128 millió HUF-ot fordított saját forrásból (közhatalmi bevétel és előző évi pénzmaradvány) önként vállalt feladatok ellátására, de ez az összeg még az adósságkonszolidációt megelőző hitelezési költségeket és a tartalékokat, valamint a fejlesztéseket is tartalmazza. Amennyiben az önként vállalt feladatokat utóbbiaktól megtisztítjuk és azok teljes kiadásához viszonyítjuk az önkormányzat saját bevételeiből történő hozzájárulását, akkor elmondható, hogy az önként vállalt működési feladatok biztosítására arányaiban kevesebb forrást (40%) kell biztosítani az önkormányzatnak saját bevételeiből, mint a kötelező feladatok ellátására. Máshogy fogalmazva: a magas egy főre jutó adóerőképeség miatt érvényesített túlzott mértékű beszámítás következtében az állam a jogszabályokban meghatározott kötelező feladatok ellátására kisebb arányban járul hozzá, mint az önként vállalt feladatok esetében.

A kötelező és önként vállalt működési feladatok szerint megbontott kimutatás rámutat az önkormányzati feladatellátás komplexitására. A kötelező feladatok ellátásához arányaiban szükséges 53%-os önkormányzati önrész az önként vállalt működési feladatok ellátásához arányaiban szükséges 40%-os önkormányzati saját forrással szembeállítva az új feladatfinanszírozási rendszer ellentmondására is rámutat. Ilyen finanszírozási szerkezetben az önkormányzat a kötelező feladatok minőségének javításában illetve kapacitásbővítésében kevésbé érdekelt. A kötelező feladatok minőségnek javítása helyett az önkormányzat abban érdekelt, hogy a központi költségvetés által is támogatott, de nem kötelező jellegű feladatok biztosításával nyerje el a helyi választópolgárok kegyeit, ezáltal kompenzálva a kötelező feladatok ellátási színvonalának esetleges saját pénzügyi helyzetéhez mérve relatív alacsony szintjét. Ha elfogadjuk, hogy a központi kormányzat illetve a jogalkotók törvényben elrendelt kötelező feladatai elsőbbséget élveznek az önként vállalt feladatokkal, akkor ez a finanszírozási szerkezet hosszú távon nem tartható fenn, hiszen a pénzügyi érdekeltségi viszonyokat nem ennek megfelelően alakítja. Az önkormányzatok finanszírozásánál figyelembe vett szolidaritást a kötelező feladatok esetében túlzó módon érvényesítik, amely kontra produktivitást is eredményezhet. A kötelező feladat ellátás minőségének a rovására, a magas

adóerőképességgel rendelkező önkormányzatok a pénzügyi értelemben az önként vállalt szolgáltatások biztosításával kompenzálhatnak a helyi lakosságnak, ami a finanszírozási szolidaritás alapvető célját: a kötelező feladatok országos szintű standard minőségét veszélyezteti.

Önként vállalt működési feladatok	Kiadás (HUF-ban)	ebből közhatalmi bevételekből és előző évi pénzmaradványból finanszírozott	
		HUF-ban	%-ban
Egészségügyi szakellátás (Egészségügyi Szolgálat)	474 634	89 248	19%
Zeneiskola működtetése (Önkormányzat)	2 248	2 248	100%
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Gondozási Központ)	3 070	3 070	100%
Sérült gyerekek oktatásához hozzájárulás (Önkormányzat)	7 703	7 703	100%
Alapítványok támogatása (Önkormányzat)	30 400	30 400	100%
Társadalmi szervek támogatása (Önkormányzat)	85 182	85 182	100%
Egyéb támogatások (Önkormányzat)	34 707	34 707	100%
Összesen:	637 944	252 558	40%

15. ábra: Önként vállalt feladatok finanszírozása (adatok e Ft-ban megadva)

Az önként vállalt feladatok leépítésével az önkormányzat viszonylag nagy társadalmi áldozatvállalás árán tudna megtakarítani éves szinten 252 millió HUF-ot, amely összességében több mint 637 millió HUF összegű közszolgáltatástól fosztaná meg a lakosokat. Az önként vállalt feladatok leépítése teljes egészében nem javasolt, illetve csak hosszútávon és nagy politikai kockázat mellett megvalósítható.

2014-től az önkormányzatok saját bevételeit nagyban befolyásolja az e-útdíj kompenzációjaként a hazai fuvarozóknak nyújtott iparűzési adókedvezmény mértéke is. Eszerint a székhely, illetőleg a telephely szerinti önkormányzathoz az adóévre fizetendő iparűzési adóból levonható a költségként az adóévben elszámolt, az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díj (útdíj) 7,5%-a. Szakértők nyilatkozata szerint az e-útdíj a belföldi szektorban 25% körüli költségnövekedést eredményezett, amit a szállítványozó cégek kénytelenek továbbhárítani a megrendelő ügyfelek felé. A továbbhárítás közvetített szolgáltatásként is megtörténhet. Ekkor az iparűzési adóalap mértéke nem változik, hiszen az árbevételből a közvetített szolgáltatás költsége teljes egészében levonható, de adószakértők véleménye szerint ez esetben az e-útdíj 7,5%-a sem vonható le az iparűzési adóból. Amennyiben az e-útdíj áthárítása miatt 25%-kal növekszik az árbevétel és ezt a fuvarozók nem

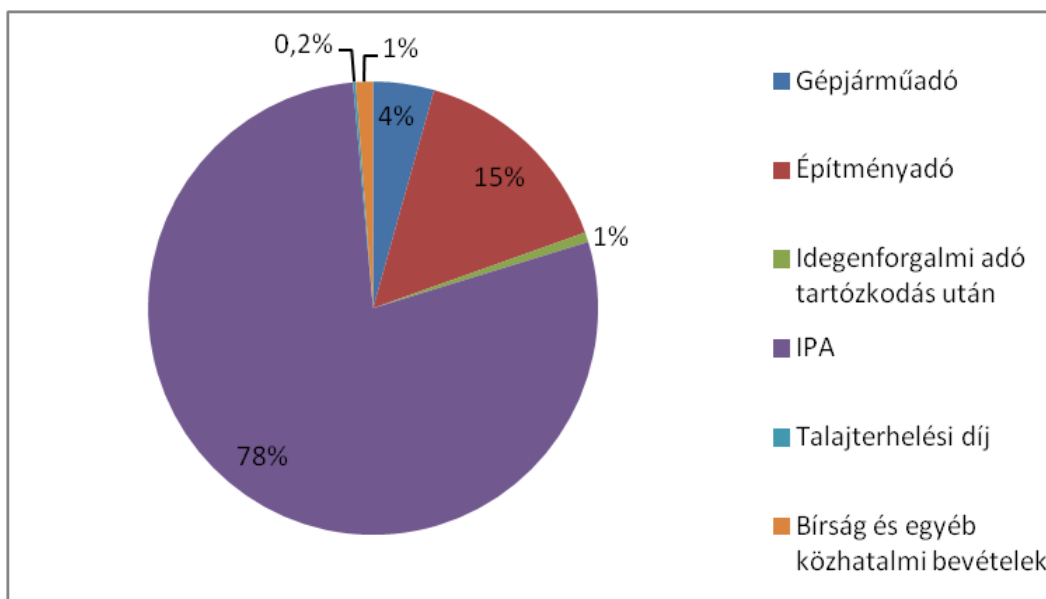
közvetített szolgáltatásként számlázzák tovább és érvényesítik az iparüzési adóból levonható 7,5%-ot, akkor az iparüzési adóalap 25%-os emelkedése ellenére 1,875%-os iparüzési adókulcsnál teljes egészében lenullázza a szállítványozási cég által fizetendő iparüzési adót. Vecsés esetében ez az jelenti, hogy a szállítványozó cégek gyakorlatilag nem fognak iparüzési adót fizetni, illetve a fenti feltételezésekkel számolt 1,875% feletti részt, 0,025%-ot.

Az ilyen módon kiesett adóbevételek ellentételezésére a központi kormányzat eredetileg 10 milliárd HUF-ot tervezett, majd végül 5 milliárd HUF keretösszeget fogadtak el. Az ellentételezés két részletben történik: 2014. február 28-áig az előleg összegének, 2014. augusztus 29-éig a megállapított támogatás előleggel csökkentett összegének folyósítására kerül sor. Az előleg összegének megállapítása az államháztartásért felelős miniszter által 2014. július 31-éig történő felmérés alapján történik, a keretösszeg elosztásának mechanizmusa még nem ismert. Feltételezhető, hogy a teljes adókiesést nem fogja ellentételezni, ugyanakkor előnye, hogy ez a bevétel a helyi adóbevételek esedékességét megelőző hónapban kerülnek folyósításra, ami a költségvetési gazdálkodás likviditását segítheti.

Az önkormányzat közhatalmi bevételeinek döntő többségét az iparüzési adóbevétel adja, 2013. évi zárszámadás adatai szerint a közhatalmi bevételek megoszlását az alábbi táblázatban és grafikonon szemléltetjük.

Adónemek	Bevétel ezer Forintban	Adóbevétel adónemenként megoszlása
Gépjárműadó	79 116	4%
Építményadó	273 951	15%
Idegenforgalmi adó tartózkodás után	12 570	1%
IPA	1 410 166	78%
Talajterhelési díj	3 536	0,2%
Bírság és egyéb közhatalmi bevételek	22 312	1%
Összesen	1 801 651	100%

16. ábra: Az önkormányzat közhatalmi bevételei

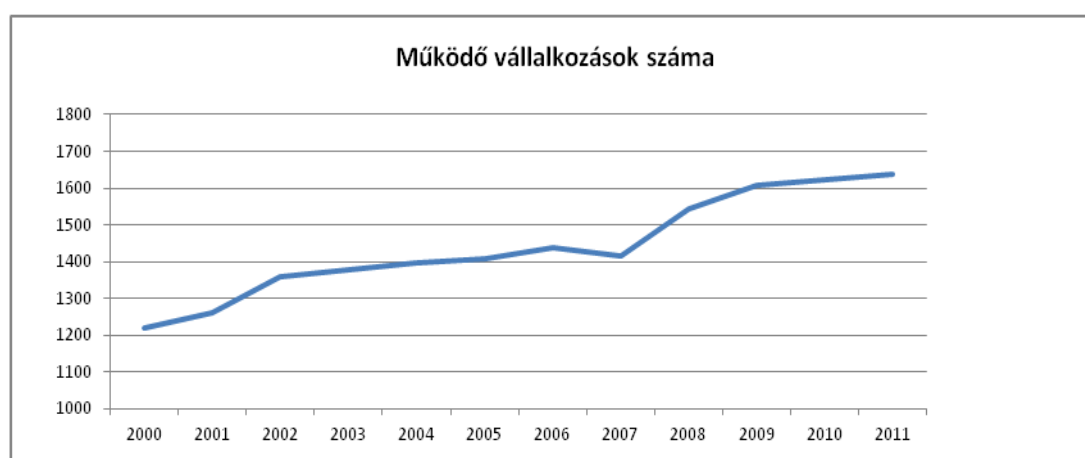

17. ábra: A bevételek megoszlása

A településen a rendkívül kedvező lokáció következtében sok társas vállalkozás működik, és a vállalkozások száma növekvő. 2000-től 2012-ig a vállalkozások száma 1219-ről 1637 db-ra, összesen 418 db-bal, éves átlagban 38 db-bal nőtt. Ez a vállalkozások darabszámát tekintve éves 3%-os relatív növekedésnek felel meg.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Működő vállalkozások száma	1219	1260	1360	1378	1395	1409	1439	1416	1542	1607	1622	1637
Növekedés darabszámban	41	100	18	17	14	30	-23	126	65	15	15	
Relatív növekedés	103%	108%	101%	101%	101%	102%	98%	109%	104%	101%	101%	

18. ábra: Vecsésen működő vállalkozások

19. ábra: A vállalkozások számának alakulása 2000 - 2011

Amennyiben a járáson belüli településekkel hasonlítjuk össze, akkor elmondható, hogy a települések között Vecsésen a legmagasabb az 1 főre jutó regisztrált vállalkozások és abból a társas vállalkozások száma is. Ez rendkívül stabil alapja a folyamatosan növekvő saját bevételeknek, amely a város központi költségvetési forrásoktól való függőségét is jelentősen csökkentette.

Járás, település	Regisztrált vállalkozás a lakosság arányában	Ebből: társas vállalkozás a lakosság arányában
Ecser	13,19%	6,73%
Maglód	10,90%	5,55%
Üllő	10,90%	5,46%
Vecsés	15,56%	8,38%
Vecsési járás	13,11%	6,85%

20. ábra: Vállalkozások fajlagos mutatói a járáson belül Forrás: KSH, 2011

Kiemelendő, hogy a vállalkozások közül 114 db 10 főnél több munkavállalót alkalmazó vállalkozás és ezek száma a válság éveiben is növekedést mutatott. 2009-ről 2010-re 13-al több vállalkozás került ebbe a kategóriába. A településen nyilvántartott álláskereső száma a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat legfrissebb adatai szerint a 14156 fő aktív népességből mindössze 432 fő (3,05%), ami az országos átlag fele.

Vállalkozások	2009 év	2010 év
Működő vállalkozások száma (db)	1607	1622
1-9 fős létszámú működő vállalkozások száma (db)	1506	1493
10-19 fős létszámú működő vállalkozások száma (db)	47	53
20-49 fős létszámú működő vállalkozások száma (db)	40	42
50-249 fős létszámú működő vállalkozások száma (db)	13	18
250-499 fős létszámú működő vállalkozások száma (db)	1	1

21. ábra: Vállalkozások számának alakulása típusonként. Forrás: KSH

Az alábbi táblázatban a járási településeken kívül az agglomerációban hasonló elhelyezkedésű települések helyi adómértékeit vetjük össze.

Település neve	Vagyoni típusú adók		Magánszemély kommunális	Idegenforgalmi adó	Helyi iparüzési adó
	építményadó	telek-			

	lakás	nem lakás	adó	adója	tartózkodási idő után	szállás-díj után	nettó árbevétele	napi átlány
	Ft/m2		Ft/m2	Ft/év	Ft/nap	%-a	%-a	Ft/nap
Budaörs	700	150 400 700 900	170				2	5000
Diósd	400	50 200	20 100				2	3000 5000
Gödöllő	200	1000	200 100 50		300		2	5000
Kerepes	0			18000	300		2	5000
Kistarcsa	0		220 60 30				2	5000
Mogyoród	0	600 500 400 800 1000 1400	20		330		2	5000
Törökbálint	160	1300	25 287		200		2	5000
Üllő	0	750 1050					1,9	2000
Vecses	0	800			300		1,9	2500

22. ábra: Helyi adónem értékek a főváros agglomerációjának egyes településein.

Forrás: Adó online/www.ado.hu

A településeket összehasonlítva megállapítható, hogy egyedül Vecsésen és a vele szomszédos, de Budapesttől távolabb fekvő Üllőn alacsonyabb az iparüzési adó mértéke a jogszabály által meghatározott 2%-os maximumnál, igaz a 0,1 %-os különbség inkább szimbolikus, mintsem a telephelyválasztást ténylegesen befolyásoló mértékű. Mindemelllett Kistarcsa és Kerepes kivételével bevezetésre kerültek a vállalkozásokat sújtó vagyoni típusú adók is, hiszen 50-1400 HUF/négyzetméter közötti szinten adóztatják az önkormányzatok a nem lakás célú épületeket is. Viszonylag egyértelmű földrajzi elhatárolás észlelhető a lakás célú adók kivetése tekintetében. Ezt az adónemet az agglomeráció keleti oldalán a települések Gödöllő kivételével nem alkalmazzák, azonban a budai agglomeráció településein a lakás célú ingatlanok megadóztatása is bevett gyakorlat. Utóbbi mértéke 160 -700 HUF/négyzetméter között szóródik. A keleti agglomerációban a lakosságot terhelő vagyoni típusú adó helyett Kerepes a magánszemélyek kommunális adóját alkalmazza relatíve nagy összegben. Ennek az

adónak a kivetése jóval kisebb adminisztrációs terhet jelent az önkormányzatnak, ugyanakkor nincs tekintettel a családok teherviselő képességére illetve azok vagyoni helyzetére.

Elvi bevétel növelési potenciált jelent a telekadó bevezetése, ami szintén a budai-keleti agglomeráció településeinek eltérő adópolitikáját támasztja alá. A keleti oldalon ezzel az adónemmel nem élnek a települések, míg a Fővárostól nyugatra eső települések egyöntetűen alkalmazzák ezt az adónemet is. A telekadó bevezetése katalizátor szerepet játszhat a telkesítést követő építkezések felgyorsításában. *Amennyiben a tervezett 210 db telek kialakításra és értékesítésre kerül, úgy átlagosan 1000 négyzetméter/telekkel és Gödöllő által alkalmazott 200,-HUF/négyzetméter adómértékkel kalkulálva ez éves 42 millió HUF többletbevételt eredményezhet az önkormányzatnak abban az átmeneti időszakban, amíg a telkek beépítésre nem kerülnek. További bevétel-növelési potenciál van az iparüzési adómérték 2%-ra történő megemelésében, amely ceteris paribus 70 millió HUF többletbevételt generálna.* Megítélésünk szerint az IPA 2%-ra történő emelése a vállalkozások számának csökkenését nem eredményezni, ez a mérték a település tökevonzó képességét jelentősen nem befolyásolja.

Az önkormányzatnak jelentéktelen bevétele származik az idegenforgalmi adóból, amelyet tartózkodás után 300,-HUF/fő mértékben vetnek ki. Az idegenforgalmi adó mértéke nem kirívó, az önkormányzatok többsége 400,-HUF/fő mértékben veti ki. Vecsés idegenforgalma szorosan kapcsolódik a fővárosi repülőtérhez, a szállások többségét a repülőtér közelségével hirdetik, a vendégek rövid időszakot töltenek a szálláshelyeken. Az utóbbi időben több nagyobb szálláshely is kialakításra került, így van létjogosultsága ennek az adónemnek is. Az iparüzési adóval szemben előnye ennek az adónemnek, hogy míg az iparüzési adóerőképeség alapján központi támogatások egy részét beszámítják az iparüzési adóbevételekből, az idegenforgalmi adó minden egyes beszedett forintja után a központi költségvetés 1,5 forintot biztosít kiegészítő támogatásként. Az önkormányzat segítő koordinációja mellett a szállásidő növelésével jelentős bevételi potenciál van az idegenforgalmi adóban. *Az idegenforgalmi adó 100,-HUF-tal történő megemelése vélhetően nem okozna visszaesést a vendégek számában és 4,5 millió HUF többletbevételt eredményezne.*

A magas iparüzési adóbevétele miatt az önkormányzat nem szorult rá lakosságot terhelő adó bevezetésére. Az átalakuló önkormányzati finanszírozási rendszerben azonban egyre nagyobb hangsúlyt kap az önkormányzatok közötti szolidaritás. A beszámítás 1 főre eső adóerőképeségtől függő sávosan történő differenciálása, valamint a beszámítás sorrendjéből arra lehet következtetni, hogy a központi kormányzat éppen ezeket a lakosokkal szembeni különbségeket kívánja mérsékelni. Megítélésünk szerint az iparüzési adóbevétele a felhalmozási kiadások fedezetét kell szolgálnia, míg a szociális kiadások önkormányzatot terhelő részét alapvetően a lakosokat terhelő adónemekből célszerű finanszírozni. *Kerepeshez hasonló mértékű lakosságot terhelő adónem éves szinten cca. 140 millió HUF többletbevételt eredményezne.*

Összegző megállapítások:

Vecsés helyi adóbevétele az országos átlagnál jóval magasabb, ami kedvező lokációjának köszönhető. Az önkormányzat eddig nem szorult arra rá, hogy saját lakosait helyi adóval

terhelje sem kommunális sem ingatlan adó formájában. 1 főre jutó adóerőképessége az országos átlagot meghaladja, emiatt 2014-ben a beszámítás mértéke 366.753 ezer HUF-ban tervezett. Közhatalmi bevételeinek közel 80%-át az iparüzési adóbevétel adja, 15%-a a nem lakás célú építményadóból folyik be. Az új önkormányzati finanszírozási rendszerben a feladatfinanszírozás során meghatározott központi támogatásokba beleszámítják az iparüzési adóalap 0,5%-át, a beszámítás első sorban a szociális pénzbeli ellátásokat sújtja. Ebből adódóan a helyi közösség szolidaritására alapozva a szociális kiadások fedezetét célszerű lakosságot terhelő adóbevételekből finanszírozni, míg az iparüzési adóbevételeket fejlesztésre, illetve az önkormányzat eszközeinek állagmegóvására fordítani.

Jelentős adóbevételi potenciált látunk mind az iparüzési adó mértékének 2%-ra történő megemelésében, mind a telekadó és vagy a magánszemélyeket terhelő kommunális adó kivetésében. Ismerve a környező települések adómértékeit megítélésünk szerint az adómértékek emelése nem eredményezné a település tökevonzó képességének és a bevándorlási egyenlegének romlását.

4.4 Szociális kiadások

A költségvetési törvény értelmében a rendszeres szociális segély, a lakásfenntartási támogatás, az adósságcsökkentési támogatás, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás illetve az előrefizetős gáz vagy áramfogyasztást mérő készülék felszerelési költségeinek 90%-os megtérítését a központi kormányzat által elkülönített előirányzat 80%-át az önkormányzat által folyósított támogatások arányában, míg az előirányzat 20%-t lakosságszám arányosan biztosítja. A differenciált központi támogatás érdekeltséget biztosít a helyi önkormányzatoknak a szociális kiadások visszafogására, ugyanakkor az előirányzat 80%-ának mértékéig elfogadja a helyi döntések szükségességét, míg 20%-ban egy puffer-keretet biztosít. **Megemlítendő, hogy a beszámítás során alkalmazott sorrendben a pénzbeli szociális támogatások élveznek elsőbbséget.**

2014. január elsejével az önkormányzatok által krízishelyzetben adható átmeneti segély, temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás önálló ellátási formaként megszűnt, helyettük egy ún. önkormányzati segély került kialakításra. A jogszabályi változásokkal összhangban az Önkormányzat a szociális rendeletet módosította. A módosítás szerint az ellátás megállapításánál figyelembe vehető 1 főre számított családi jövedelemhatár önkormányzati rendeletben szabályozott mértéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-ánál nem lehet alacsonyabb. Vecsés rendeletében ez a mérték a törvényi minimumnál kis mértékkel magasabb, az öregségi nyugdíj 150%-a, egyedül állók esetében 200%-a. A kormányzati nyilatkozatok szerint lehetőség lesz állami földterületek ingyenes önkormányzati bérletére közfoglalkoztatási programok végrehajtása céljából. Az önkormányzat ezzel kapcsolatban már fel is mérte az állami illetve önkormányzati tulajdonban lévő földterületeket, azonban jelenleg nincs lehetőség a közmunkaprogram ilyen irányú kiterjesztésére, szociális szövetkezet létrehozásával a közfoglalkoztatás és a természetbeni szociális ellátás összekapcsolására.

Járás, település	Nyilván- tartott állás- keresők száma	A népesség aránya-ban	Tartósan* nyilván- tartott állás- keresők száma	A népesség aránya-ban	Lakás- állomány az év végén	1 lakásra jutó lakosok száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandó- ságban részesülők száma	A népesség aránya-ban	Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma	A népesség aránya-ban	Személy- gépkocsi	1 lakosra jutó személy- gépkocsi száma
Ecser	78	2,10 %	13	0,35%	1 457	2,55	1 045	28%	11,0	0,30%	1 257	0,3
Maglód	312	2,60%	61	0,51%	4 082	2,94	2 671	22%	15,8	0,13%	3 726	0,31
Üllő	405	3,54%	89	0,78%	4 301	2,66	2 797	24%	44,4	0,39%	3 535	0,31
Vecsés	499	2,39%	87	0,42%	7 778	2,69	5 271	25%	47,7	0,23%	7 441	0,36
A járás	1 294	2,69%	250	0,52%	17 618	2,73	11 784	25%	118,9	0,25%	15 959	0,33

* legalább 12 hónapja folyamatosan

23. ábra: Szociális kiadások összesítése. Forrás: KSH 2011

A vecsési járáson belül Vecsésen a rendszeres szociális ellátásban részesülők lakosságszámhoz viszonyított aránya a középmezőnybe tartozik. Érdekes, hogy a legnagyobb arányos bevándorlási többlettel rendelkező Maglódnál a legkisebb a szociális ellátásban részesülők lakosságszámhoz viszonyított aránya, legkisebb a nyugdíjban és egyéb járandóságban részesülők számának lakosságszámhoz viszonyított aránya és relatív magas az egy lakásra jutó lakosok száma, ami azt támasztja alá, hogy a betelepülők döntően munkahellyel rendelkező, aktív korú, gyermeket nevelő családokból kerülnek ki. Vecsés kedvező elhelyezkedését, az ingatlanárakat alapul véve a járásközponti Vecsés sem a lecsúszott, szociálisan hátrányos helyzetben lévő fővárosból kitelepülők céltelepülése. A szomszédos Üllővel összehasonlítva megállapítható, hogy Vecsésen jóval kisebb arányú a nyilvántartott álláskereső száma és alakosok jó jövedelmi, vagyoni helyzetét támasztja alá az is, hogy Vecsésen a legnagyobb az 1 lakosra jutó személygépkocsi száma is.

Vecsés Város Önkormányzata által elfogadott szociális rendelet értelmében az önkormányzati segély elbírálására a Szociális Bizottság jogosult. A Szociális Bizottság a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy, illetve család részére nyújt önkormányzati segítyt. A rendelet értelmében önkormányzati segély állapítható meg annak a személynek, illetve családnak, akinek családjában az egy főre számított havi családi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, egyedül élő esetében a 200 %-át. A rendelet a munkahely elvesztését, elemi kár bekövetkeztét, súlyos betegséget illetve halálesetet, mint méltánylást érdemlő eseteket említi. Pozitívum, hogy a rendelet az önkormányzati segély minimális összege mellett annak éves maximumát is meghatározza. A segély egyszeri összege nem lehet kevesebb 2.000,- Ft-nál és éves szinten nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 400 %-át, 2014-ben 114 ezer HUF. A jogszabály lehetőséget ad arra, hogy az önkormányzati segítyt természetben biztosítsák az ellátottak részére, amit Vecsés Város Önkormányzata is biztosít, de nem teszi azt elsődlegessé. A rendelet természetbeni ellátás formái között sorolja fel a közgyógyellátást és a köztemetést, de nem említi az Erzsébet utalványt, tűzifa ellátást stb.... Köztemetés költségeinek átvállalásának feltétele, hogy az egy főre jutó havi jövedelem ne haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 100%-át, egyedül élő személy esetében a 150%-át. Közgyógyellátást méltányossági alapon a polgármester engedélyezhet, amennyiben az egy főre számított családi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élő esetében a 300 %-át és a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20 %-ánál magasabb.

Összegző megállapítások:

Az önkormányzat szociális kiadásai az átlagosnál jóval kisebb mértékűek. A lakosok kedvező jövedelmi, vagyoni helyzete mellett az önkormányzat szociális rendelete közel a jogszabály által meghatározott legkisebb jövedelműeket támogatja. A támogatások elbírálása a szociális bizottság valamint a polgármester hatásköre. A szociális kiadásokra Vecsés a beszámítás miatt központi támogatásban nem részesül, így pénzügyi értelemben a támogatások bővítése a lakosságot terhelő adók kivetésével együtt indokolt.

Elvi szinten javasoljuk a helyi önkormányzati gazdálkodásban az önkormányzat által nyújtott segélyek finanszírozását a lakosság által befizetett helyi adómértékéhez kötni, amely a helyi szinten érvényesülő szolidaritást erősíti. Amennyiben az Önkormányzat bevezeti a Kerepeshez hasonló mértékű lakosságot terhelő kommunális vagy építményadót, úgy az éves 140 millió HUF nagy részét a szociális támogatások bővítésére lehet fordítani.

4.5 Felhalmozási és működési kiadások aránya

Az önkormányzat működési költségvetése részben a bevándorlásnak részben a közhatalmi bevételek növekedésének köszönhetően évi 2-3%-kal stabilan növekedhet, amely 2014-ben 3 milliárd HUF körüli értéket tesz ki. A felhalmozási kiadásokat nagymértékben befolyásolja a pályázatokon elnyerhető fejlesztési célú támogatások összege. Az utóbbi években a felhalmozási kiadások az átlagnál valamivel magasabb összeget tettek ki.

A Magyar Államkincstár, az Országos Támogatás Monitoring rendszer, a Nemzet Fejlesztési Ügynökség és az Egységes Monitoring Információs Rendszer adatbázisai alapján a településen 2004-2011 évben összesen 5 db projekt részesült hazai támogatásban ebből:

- Műszaki infrastruktúra kategóriában 4 db projekt 284 440 ezer HUF támogatásban részesült összesen 494 977 ezer HUF beruházási összeg mellett.
- Gazdaságfejlesztés kategóriában 44 db projekt 6 639 ezer HUF támogatásban részesült összesen 6 639 ezer HUF beruházási összeg mellett.
- Turizmus fejlesztése kategóriában mindösszesen 1 projekt nyert 766 ezer HUF-ot 2 556 ezer HUF beruházási összeg mellett.
- Emberi Erőforrások fejlesztése kategóriában 1 projekt nyert 700 ezer HUF-ot 1 000 HUF beruházási összeg mellett

A településen elnyert Uniós támogatások a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében 2004-2011 évben:

- Regionális Fejlesztés OP keretében 1 db pályázat 644 503 ezer HUF támogatásban részesült 716 698 ezer HUF beruházási összeg mellett
- Gazdasági Versenyképesség OP keretében 27 db pályázat 226 902 ezer HUF forrásban részesült 669 844 ezer HUF beruházási összeg mellett
- Agrár és Vidékfejlesztés OP keretében 2 db pályázat 27 992 ezer HUF forrásban részesült 91 696 ezer HUF beruházási összeg mellett.
- Humán Erőforrás Fejlesztés OP keretében 2 pályázat 34 668 ezer HUF támogatásban részesült 40 978 ezer HUF beruházási összeg mellett.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében 2007-2011 évben:

- ROP keretében 43 pályázat 3 888 227 ezer HUF-ban részesült 6 326 645 ezer HUF beruházási összeg mellett
- TÁMOP keretében 1 db pályázat nyert 29 652 ezer HUF-ot
- Államreform OP keretében 1 pályázat nyert 17 820 ezer HUF összeget 19 370 ezer HUF költség mellett

A magunk mögött hagyott 7 éves fejlesztési ciklus nagy részében a településen elnyert támogatások átlagos támogatási intenzitása 61% volt. Ebből a legnagyobb önkormányzati beruházások az alábbiak voltak az elmúlt években:

- Vecsés Város Önkormányzata Vecsés városközpontjának funkcióbővítő fejlesztése és rehabilitációja (2010) 830 926 ezer HUF támogatásból 1 392 904 ezer HUF fejlesztési kiadás
- Vecsés Város Önkormányzata Vecsés Város belterületi úthálózatának fejlesztése (2008) 371 252 ezer HUF támogatásból 530 360 ezer HUF fejlesztési kiadás
- Vecsés Város Önkormányzata A Tündérkert Óvoda bővítése, felújítása és eszközbeszerzése (2009) 248 373 ezer HUF támogatásból 275 970 ezer HUF fejlesztési kiadás
- Vecsés Város Önkormányzata Épületépítés és eszközbeszerzés a Semmelweis Bölcsőde számára (2010) 211 166 ezer HUF támogatásból 234 629 ezer HUF fejlesztési kiadás
- Vecsés Város Önkormányzata Vecsés város belterületi útjainak fejlesztése (2010) 162 175 ezer HUF támogatásból 249 500 ezer HUF fejlesztési kiadás

Az önkormányzati fejlesztések elsősorban a reálinfrastruktúra javítására fókuszáltak, legnagyobb projekt a városközpont rehabilitáció és az útépitések voltak. Ezen kívül az oktatási-nevelési intézmények felújítása és bölcsőde kialakítása élvezett prioritást. A fejlesztések összeegyeztethetők a szuburbanizáció okán jelentkező társadalmi igényekkel. Az önkormányzaton kívüli a gazdasági szervezetek pályázati tevékenysége is aktívnak mondható. Viszonylag sok projekt élvezett támogatást a Gazdaságfejlesztési Operatív program keretein belül is, amely indirekt módon visszahat az önkormányzat közhatalmi bevételeire.

A 2014. évi költségvetésben betervezett felhalmozási kiadások összege mindössze 130.500 ezer HUF, ezen kívül a felújítási kiadások összege 15.000 ezer HUF. Ez arányaiban elmarad a korábbi években megszokott szinttől, a működési főösszeg 5%-át sem éri el. Betervezett felhalmozási céltartalék összege 27.272 ezer HUF. A tervezett felhalmozási kiadásokat teljes egészében fedezi az ingatlanértékesítésből betervezett 250 millió HUF összegű bevétel, így az önkormányzat működési egyenlegéből nem tudja még a meglévő vagyonelemek amortizációját sem pótolni.

A 2014. évi költségvetési évet érintő pályázatok:

Projekt megnevezése	Összköltsége	Támogatási intenzitás	Támogatás mértéke	Megjegyzés
Szervezetfejlesztés Vecsés Város Önkormányzata számára	39 999 890	100%	39 999 890	ÁROP
Repülőtérhez kapcsolódó helyi gazdaságfejlesztés lehetőségei és eszközei	18 170 375	85%	15 444 895	XVIII. Kerületi Önkormányzattal közös pályázat
Vecsési hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése	175 143 054	95%	166 385 901	eszközbeszerzés

Projekt megnevezése	Összköltsége	Támogatási intenzitás	Támogatás mértéke	Megjegyzés
A Halmi Telepi Általános Iskola épületenergetikai felújítása	98 101 000	85%	83 385 850	KEOP
Vecsés Város Önkormányzatának elektronikus közigazgatási infrastruktúra fejlesztése	8 000 000	100%	8 000 000	
A repülőtér által generált helyi tudásalapú gazdaságfejlesztési modell	305 000 000	95%	289 750 000	Norvég Alap, konzorciumi együttműködésben a KLIK, XVIII. Kerület, Munkaügyi Központ
Műfüves futballpályák építése	76 398 120	70%	53 478 684	hazai forrás
Mindenki keresztje szobor felállítása a vecsési temetőben	5 715 000	70%	4 000 500	hazai forrás
Hulladékszállító gépjármű beszerzése	41 729 660	100%	41 729 660	hazai forrás
Összesen	768 257 099	91%	702 175 380	

24. ábra: A 2014. évi költségvetési évet érintő pályázatok

2014-ben benyújtott elbírálás alatt illetve elnyert pályázatok 702 millió HUF támogatást irányoznak elő és megvalósításuk esetén összesen 768 millió HUF összegű kiadást generálnának átlagosan 91%-os támogatási intenzitás mellett. A támogatások közül elenyésző az építési beruházás (műfüves pályák kialakítása, iskola energetikai korszerűsítése), a két eszközbeszerzést célzó pályázat egyaránt a hulladékgazdálkodással kapcsolatos, míg a pályázatok többsége elsősorban szervezettefejlesztési, gazdaságszervezési célokat támogat. Kiemelendő az Önkormányzat kitűnő együttműködése a szomszédos fővárosi kerülettel a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér elhelyezkedéséből adódó hasznok kiaknázása érdekében.

Meg kell jegyeznünk, hogy a 2014-2020-as fejlesztési ciklusban kevesebb illetve kisebb összegű pályázati lehetőség lesz a Közép-Magyarországi Régióban. A kohéziós alapokból az EU gazdasági átlaga feletti GDP-vel rendelkező Közép-Magyarországi Régió már nem kap forrást. A területi és ágazati elosztási szempontokat is tükröző, TOP-ot helyettesítő VEKOP-ban érvényesített tematikus célkitűzéseket és a hozzárendelt forrásokat az alábbi táblázatban szemléltetjük.

Operatív program megnevezése	Forrásallokáció (%)	Forrásallokáció (M EUR)
1. Vállalkozások versenyképességének javítása, a foglalkoztatás ösztönzése és a tudásgazdaság fejlesztése	19,56%	177,3
2. Pénzügyi eszközök és szolgáltatások fejlesztése	8,16%	73,9
3. Településfejlesztés	3,17%	28,7
4. Térségi integrált közösségvezérelt fejlesztési programok – CLLD	6,46%	58,6
5. Közszolgáltatások infrastrukturális hátterének energiahatékonysági célú fejlesztései, illetve a szolgáltatások minőségének javítása	28,54%	258,9
6. Társadalmi Befogadást Szolgáló Programok	15,85%	143,8
7. Foglalkoztathatóságot Szolgáló Programok	16,70%	151,4
8. Technikai segítségnyújtás	1,56%	14,1
Összesen	100,00%	906,7

25. ábra: 2014-2020-as EU-s ciklus VEKOP célkitűzései és forrás elosztása

Az elkövetkező 7 évben településfejlesztésre mindössze 8 milliárd HUF jut a Pest-megyei településeknek és a Fővárosnak közösen. CLLD programokra 17 milliárd HUF-ot alakáltak. Ha ezt az összeget népességarányosan lebontjuk, akkor Vecsésre 7 év alatt településfejlesztésre 42 millió HUF, CLLD programok támogatására 86 millió HUF jutna. A Közép-Magyarországi Régióban Uniós forrásra várva elhalasztani a településfejlesztést nem célszerű. A támogatások helyett a működés további racionalizációja és működési többlet terhére történő hitelfelvételből van reális esély a fejlesztések folytatásának.

Az önkormányzatok az új Ötv. értelmében legfeljebb a helyi adóbevételek 50%-át kitevő éves adósságszolgálatot generáló hitelt vehetnek fel vagy kötvényt bocsáthatnak ki. Vecsés 2014. évi költségvetési terve alapján az helyi adóbevételek 51%-a cca.: 750 millió HUF-ot tesznek ki. A jelenlegi piaci kamatszintet figyelembe véve (cca.: 6%) az önkormányzat megfelelő hitelképessége esetén az Ötv. értelmében felvehető hitel maximuma különböző futamidőket és annuitásos visszafizetési ütemet feltételezve az alábbi táblázatba tüntettük fel:

felvett hitel futamideje években	3	5	10
felvehető fejlesztési hitel maximuma (millió HUF-ban)	2 005	3 159	5 520

26. ábra: Felvehető hitel futamidő szerint

Hangsúlyozzuk, hogy a fentiek az Ötv. alapján kalkulált maximum elvi értékek és pénzügyi értelemben nem feltétlen reális értékek. Ahhoz, hogy ezek az értékek pénzügyi értelemben is reálisak legyenek a költségvetési gazdálkodásban el kell érni, hogy a helyi adóbevételek legalább 50%-a ne a működési kiadások fedezetét szolgálja.

Összegző megállapítások:

Az elmúlt 7 éves EU ciklusban Vecsés 61%-os támogatási intenzitás mellett jelentős infrastrukturális beruházásokat hajtott végbe. 2014. költségvetési év a benyújtott illetve folyamatban lévő pályázatok szempontjából igen kedvező lehet. A pályázatok elnyerése esetén a támogatási intenzitás elérheti a 91%-ot, bár ezek döntő többsége nem építési beruházás. Korábban a fejlesztésekhez szükséges önerőt elsősorban hitel felvételével, illetve kötvény kibocsátással biztosította az önkormányzat, amely felhalmozódott hitelállományt 2014. február 28-ával teljes egészében átvállalta az Államadósság Kezelő Központ. 2013-ra a város működési egyenlege bár többletet mutat, de ez aligha fedezi az ingatlan vagyon értékcsökkenését, illetve a helyi társadalmi igények teljesítése érdekében felmerülő felhalmozási kiadásokat. A fenntartható költségvetési gazdálkodás érdekében a működési egyenlegnek a 12 milliárd HUF értékű eszközállomány után becsült 370 millió HUF összegű értékcsökkenését is fedezni kell.

A 2014- 2020-as uniós ciklusban a fejlesztési célú pályázatok drasztikus visszaesésére lehet számítani a Közép-Magyarországi Régióban. Az Önkormányzat településfejlesztésre illetve CLLD programok finanszírozására népességarányosan mindössze cca.: 125 millió HUF-ra tarthat igényt. A VEKOP nagyobb részt támogatja a gazdasági szervezeteket, amely az önkormányzat helyi gazdaságfejlesztésében betöltött szerepének változását követeli meg. Egyrészt koordinatív, adminisztrációs intézkedésekkel segítheti a helyi gazdasági szereplők profitábilis működését, másrészt saját erőből kell megvalósítani a fejlesztéseket. Utóbbira az adóssághozjáról megteremtette a lehetőséget és a működés további racionalizációjával, akár 2-3 milliárd HUF összegű fejlesztési célú hitel felvételére is képessé válhat az önkormányzat.

4.6 Intézményrendszer

Vecses Város Önkormányzata a jogszabályban előírt kötelező feladatait, valamint az önkormányzat által önként vállalt közfeladatokat az alábbi költségvetési intézményeken illetve gazdasági társaságokon keresztül látja el:

Költségvetési intézmények:

- Bálint Ágnes Kulturális Központ
- Bálint Ágnes Óvoda
- Falusi Nemzetiségi Óvoda
- Gondozási Központ
- Mosolyország Óvoda
- Oktatási Intézmények Központi Konyhája
- Róder Imre Városi Könyvtár
- Semmelweis Bölcsőde
- Tündérváros Óvoda
- Vecses Város Önkormányzata
- Vecsesi Egészségügyi Szolgálat
- Vecsesi Polgármesteri Hivatal

Közalapítványok:

- Vecses Sportjáért Közalapítvány
- Vecses Tájékoztatásáért Közalapítvány
- Vecses Egészségügyéért Közalapítvány

Gazdasági társaságok:

- Vecsesi Gasztro Kft.
- Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Kft. /DPMV Kft./
- Vecsesi Városfejlesztő Társaság
- Vecsesi Városgondnok Nonprofit Kft.

Összegző megállapítások:

Az ÁROP program 2. és 4. tevékenysége során készített elemzések és tanulmányok alapján elmondható, hogy a város alapvetően megfelelő irányítási modellt alkalmaz és a költségvetési intézmények gazdálkodása racionális. Az elemzések során tett javaslatok jelentős módosítást nem igényelnek a jelenlegi működéshez és gazdálkodáshoz képest. Az önkormányzat gazdálkodásában alapvetően bevételi oldalon látunk finanszírozási lehetőségeket.

4.7 Polgármesteri Hivatal

Az ÁROP-1.A.5-2013/4. tevékenység keretén belül vizsgált intézményi gazdálkodás nem terjed ki az Önkormányzat legfőbb költségvetési intézményére a Polgármesteri Hivatalra, így ebben a fejezetben az intézmények gazdálkodására vonatkozó összefoglaló megállapításokon kívül bővebben foglalkozunk a Hivatal gazdálkodásával, azonban az intézmények gazdálkodásának elemzését illetve az intézményirányítási modellt továbbra is a 2. illetve a 4. számú tevékenység tartalmazza.

A Polgármesteri Hivatal működési kiadásait fedező költségvetési támogatás mértékét az új feladatfinanszírozási rendszerben a lélekszám és a közigazgatási státusz szerint meghatározott elismert köztisztviselői létszám és az arra meghatározott fajlagos támogatási összeg szorzata alapján határozzák meg. A támogatás mértéke egy fő elismert köztisztviselői létszám után: 4 580 000 HUF/fő amely 3,6 millió HUF/ fő bér és szociális hozzájárulást és + 0,98 millió HUF dologi kiadást feltételez.

Vecsés Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának költségvetési törvény által elismert köztisztviselői létszáma a nemzetiségi önkormányzatok számát is figyelembe véve 42 fő. Ezzel szemben a polgármesteri Hivatalban alkalmazott köztisztviselők száma az önkormányzat által szolgáltatott adatok szerint 54 fő. A járási hivatalok által átvállalt feladatokhoz szükséges humánerőforrás biztosítása érdekében a járási hivatal korábban 24 alkalmazottat átvett a polgármesteri hivataltól, ezen felül elbocsátásra nem került sor. Kiemelendő, hogy a Polgármesteri Hivatal dolgozói végzik a gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési intézmények pénzügyi és számviteli feladatait valamint az üzemeltetési és vagyongazdálkodási feladatokat is. A központi gazdasági- pénzügyi-számviteli háttértevékenységen túl a jelentős számú közcélú foglalkoztatottal kapcsolatos adminisztrációs teendők is jelentős plusz munkát generálnak. A Polgármesteri Hivatal fajlagos költségszintje és az általa alkalmazottak száma alapján más településekkel való összehasonlítás megkérdőjelezhető lehet.

A HR kapacitás felmérést célzó tanulmány a polgármesteri hivatalok által foglalkoztatottak létszámának összehasonlítása alapján kifejtette, hogy a polgármesteri hivatalok által foglalkoztatottak létszáma nem minden esetben korrelál a település lélekszámával, ugyanakkor Vecsési Polgármesteri Hivatal létszáma általában kisebb a hasonló lélekszámú települések polgármesteri hivatalában dolgozók lélekszámánál. A Polgármesteri Hivatalon belül a Pénzügyi Osztály és az Igazgatási Osztály alkalmazottainak száma jelentős elmaradásban van, így az ott dolgozók többletmunkateherrel szembesülnek.

Jelen ÁROP projekt keretében elvégzett 4. tevékenységi elem során elkészített tanulmány megállapítása szerint, amennyiben a gazdasági feladatok ellátására külön intézményt hoztak volna létre, tapasztalati adatok alapján az egy gazdasági vezető mellett 6 ügyintézővel lehetne ellátni ezt a feladatot. A gazdasági feladatok ellátáshoz szükséges 6 fővel és a közvetlenül a Polgármesteri Hivatal alá tartozó takarítók, karbantartók és egyéb kisegítő személyzet számának korrekciójával elmondható, hogy a Hivatal az elismert köztisztviselői létszámnak megfelelő létszámmal látja el az alapfeladatait.

A polgármesteri hivatalban dolgozó köztisztviselők illetménykiegészítésben részesülnek, azonban ennek mértéke az agglomerációban megszokott szinten van és elmarad a hasonlóan magas egy főre jutó adóerőképeségű városoknál alkalmazottól (pl. Százhalombatta). Mindez szigorú bérghátrahagyásra utal főleg annak ismeretében, hogy a fővárosban és vonzáskörzetében jóval magasabbak a bérek és kisebb a munkanélküliség. Kérdéses, hogy ezt a visszafogott bérghátrahagyást meddig lehet tartani úgy, hogy az ne okozzon kontraszelekciót a munkavállalók toborzása során.

A köztisztviselők éves bruttó 200.000,-HUF összegű Cafeteria keretben részesülnek, és szabadon választhatnak Erzsébet utalvány, Szép kártya és iskoláztatási támogatás között. A választható juttatások mindegyike SZJA és szociális hozzájárulás von maga után. Javasoljuk az önkormányzatnak a Cafeteria elemek bővítését a 2014-től megengedett lakástörlesztési támogatással, valamint a sport és kultúra-utalvánnyal, amelyek adóvonzata kedvezőbb.

Az elismert köztisztviselői létszámmal vonatkozólag az önkormányzat alábbiak esetén érvényesíthet pozitív korrekciót:

- közös önkormányzati hivatal működtetése
- nemzetiségi önkormányzat működése
- közös hivatalt fenntartó településeken működő nemzetiségi önkormányzatok 2013. április 15-ei állapotnak megfelelő száma alapján:
 - 2-3 nemzetiségi önkormányzat: 0,04,
 - 4 vagy több nemzetiségi önkormányzat: 0,07,
- közös hivatal székhelye járási székhely önkormányzat: 0,04.

Vecsés nem hozott létre közös önkormányzati hivatalt egyetlen egy településsel sem. A közös önkormányzati hivatal létrehozását gátolja, hogy a környező települések relatíve nagy méretűek és a közös önkormányzati hivatal intézménye elsősorban a kis települések társulását célozza. Vecsés a magas adóerőképesége miatt nem érvényesíthetne jelentős többletbevételt közös önkormányzati hivatal kialakításával Vecsés az elmúlt évtizedekben folyamatos fejlődésen ment keresztül, korábban nem volt járásszékhely. Más településekkel ellentétben Vecsésen a túlzott adminisztráció, a bürokratikus szervezeti struktúra leépítése merül fel sem kiadáscsökkentési lehetőségként sem szervezeti feladatként.

Összegző megállapítások:

A Polgármesteri Hivatal fenntartása érdekében meghatározott központi források a város magas egy főre jutó adóerőképesége miatt sajnálatosan nem növelhető. A HR kapacitás felmérés során megállapítás nyert, hogy a Polgármesteri Hivatal alkalmazottainak létszáma más hasonló lélekszámú települések polgármesteri hivatalaival összehasonlítva alacsony, a Polgármesteri Hivatalon belül a Pénzügyi Osztály és az Igazgatási Osztály munkaterhelése átlagon felüli. A Polgármesteri Hivatal nem kizárólag pénzügyi, és igazgatási feladatokat lát el, hanem az önálló gazdálkodási szervvel nem rendelkező költségvetési intézmények számviteli-adminisztrációs feladatain kívül, a településüzemeltetési, takarítói és közfoglalkoztatási feladatokat is ellátja, amely szervezeti modell pénzügyi értelemben hatékony, ugyanakkor a megfelelő minőségű igazgatási munkavégzést is akadályozza.

5 Mellékletek

5.1 Az átvilágítási módszertan alkalmazásakor és az átszervezési-finanszírozási modell kidolgozásakor figyelembe vett jogszabályok közül a legfontosabbak

- Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény (költségvetési törvény);
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.);
- az államháztartásról szóló többször módosított 2011. évi CXCV. törvény (Áht.);
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról 368/2011. (XII.31.) Kormány rendelet (Ávr.);
- Magyarország gazdasági stabilitásáról 2011. évi CXCV. törvény (stabilitási törvény);
- Az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól szóló 353/2011. (XII.30.) Korm. rendelet;
- A helyi önkormányzatok 2014. évi adósságkonszolidációjáról szóló 1808/2013. (XI.12.) Korm. határozat (adósságkonszolidációról szóló határozat);
- állami támogatások adatai 2014. évre, a Magyar Államkincstár által közölt adatok;
- az államháztartási számvitelről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelete (új Áhsz.).

5.2 Az eredményszemléletű költségvetési számvitel alapelvei

Az Európai Unió Tanácsa a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelvének (továbbiakban Irányelv) 15. cikke alapján a tagországoknak 2013. december 31-ig hatályba kellett léptetniük azokat a rendelkezéseket, amelyek az Irányelvben foglalt előírások bevezetéséhez szükségesek. Az Irányelv II. fejezet 3. cikk (1) bekezdése szerint a tagállamoknak olyan állami számviteli rendszert kell működtetniük, amely átfogó és következetes módon lefedi a kormányzati szektor valamennyi alszektorát, és tartalmazza azokat az információkat, amelyek az eredményszemléletű adatok ESA95 módszertan szerinti összeállításához szükségesek. Ezekben az állami számviteli rendszerekben belső ellenőrzést és független könyvvizsgálatot kell végezni. Az EU-s jogharmonizáció keretében - az Irányelvben előírtaknak megfelelően - a magyar államháztartási számvitelben 2014. január elsejétől új szabályozás került bevezetésre.

A tagállamok számviteli rendszerére vonatkozó, valamint a tagállamok teljesítményének összehasonlíthatóságát biztosító statisztikai adatok előállításának előfeltételeit az Irányelv határozta meg, mely előírta, hogy a bevezetett számviteli rendszernek az ESA95 módszertan szerinti kimutatás összeállításához szükséges eredményszemléletű adatokról információt kell nyújtania.

Az Irányelv előírásainak a hazai jogrendbe való ültetését 2014. január elsejével hatályba lépő államháztartási számvitelről szóló 4/2013. (I.11.) kormányrendelet (továbbiakban új Áhsz.), valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényt (továbbiakban Áht.) módosító 2013. évi CCXXI. törvény szolgálta. A bevezetett jogi szabályozások és a kapcsolódó intézkedések eredményeként eredményszemléletű számvitel került bevezetésre. A Kincstár honlapján közzétette a nemzeti és regionális számlák európai rendszere szerinti adatokra történő átszámításra vonatkozó útmutatót és az Irányelv 3. cikk (2) bekezdésében előírt havi és negyedéves pénzforgalmi szemléletű költségvetési adatokat.

A hatályba lépett új államháztartási számvitel főbb jellemzői

Az új Áhsz. előírásai fokozatos bevezetés nélkül, valamennyi államháztartási szervezetre vonatkoznak. A kormányrendelet az irányelvben előírtaknak megfelelően a havi és negyedéves beszámolási kötelezettséget határozott meg. A könyvvezetést a költségvetési beszámolóval összhangban pénzforgalmi és eredmény szemléletben kell elvégezni. A gazdasági események pénzforgalmi szemléletben történő nyilvántartása (0-s számlaosztály) a 2013. évig használt számviteli rendszernek megfelelő szemléletben ad információt a gazdálkodásról és szemléletében összhangban van a szintén pénzforgalmi szemléletű költségvetéssel. A gazdasági események eredményszemléletű nyilvántartása (5-9 számlaosztályban) az újonnan bevezetett eredményszemléletű számvitelt szolgálja, aminek végrehajtási módját az új Áhsz. és a hozzá kapcsolódó két NGM rendelet határozta meg. A 36/2013. (IX. 13.) NGM rendelet az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokat, a 38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módját határozza meg.

5.3 Vecsés Város főbb gazdasági-társadalmi mutatói

Mutatók	2001. év	2002. év	2003. év	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
A település területe (km ²)	36,18	36,18	36,18	36,18	36,18	36,18	36,16	36,16	36,16	36,17	36,17	36,17
Állandó népesség száma (fő)	18507	18484	18509	18711	19093	19382	19839	20225	20293	20348	20374	20399
Állandó népességből a 0-2 évesek száma (fő)	455	454	451	483	529	559	597	636	660	625	576	514
Állandó népességből a 3-5 évesek száma (fő)	493	448	448	468	507	525	569	598	640	659	692	701
Állandó népességből a 6-13 évesek száma (fő)	1667	1652	1620	1590	1539	1540	1517	1512	1475	1512	1556	1580
Állandó népességből a 15-17 évesek száma (fő)	645	638	652	632	668	687	710	733	704	673	611	566
Állandó népességből a 60-x évesek száma (fő)	3788	3839	3896	3989	4073	4112	4200	4303	4358	4423	4460	4541
Odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen) (eset)	773	811	850	871	1006	1103	1271	1026	804	779	907	922
Elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen) (eset)	688	692	746	703	678	782	907	618	681	632	788	840
Lakásállomány (db)	6957	6988	7057	7151	7250	7381	7480	7662	7696	7710	8113	8146
Épített lakások száma (db)	42	39	71	94	102	140	100	185	35	19	71	33
Épített üdülőegységek száma (db)												
A településről közvetlenül a szennyvíztisztító telepre szállított												

Mutatók	2001. év	2002. év	2003. év	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
folyékony hulladék (1000 m3)												
A kífeszültségű villamosenergia-elosztóhálózat hossza (km)												119,6
Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)						58,8	64,2	73,7	73,4	75	78	82,6
Önkormányzati kiépített út és köztér hosszából a belterületi elsőrendű főutak hossza (km)												
Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km)						86,6	81,7	79,6	72,5	71	69	65,1
Állami közutak hossza (km)				6,37	6,37	6,37	6,396	6,909	6,909	6,909	7,016	7,016
Működő vállalkozások száma (vállalkozási demográfia szerint) - GFO'11 (db)											1637	
Működő vállalkozások száma (átalakulásra kötelezett és megszűnő gazdálkodási formákkal együtt, vállalkozási demográfia szerint) - GFO'02 (db)	1260	1360	1378	1395	1409	1439	1416	1542	1607	1622	1637	
1-9 fős létszámú működő vállalk. száma (megszűnő és átalakulásra kötelezett gazdálk. formákkal együtt, az év során, a vállalk. demográfia szerint) (db)	1165	1256	1271	1281	1292	1332			1506	1493		

Mutatók	2001. év	2002. év	2003. év	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
10-19 fős létszámú működő vállalkozások száma (megszűnő és átalakulásra kötelezett gazdálkodási formákkal együtt, vállalkozási demográfia szerint) - GFO\02 (db)	45	46	50	48	56	48	41	48	47	53		
20-49 fős létszámú működő vállalkozások száma (megszűnt és átalakulásra kötelezett gazdálkodási formákkal együtt, vállalkozási demográfia szerint) - GFO\02 (db)	17	20	21	34	33	30	35	36	40	42		
50-249 fős létszámú működő vállalkozások száma (megszűnő és átalakulásra kötelezett gazdálkodási formákkal együtt, vállalkozási demográfia szerint) - GFO\02 (db)	5	7	8	7	6	11	9	13	13	18		
250-499 fős létszámú működő vállalkozások száma (megszűnő és átalakulásra kötelezett gazdálkodási formákkal együtt, vállalkozási demográfia szerint) - GFO\02 (db)	1				1	1	1		1	1		

Mutatók	2001. év	2002. év	2003. év	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
500 és több fős létszámú működő vállalkozások száma (megszűnő és átalakulásra kötelezett gazdálkodási formákkal együtt, vállalkozási demográfia szerint) - GFO\02 (db)	1	1	1	1	1	1	1	1				
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	236	223	211	219	221	211	236	290	568	654	499	492
180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	105	108	97	92	90	85	99	105	270	365	235	212
Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)									69	155	87	84
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma 2006.06.30-ig (fő)	28,3	48	60	53	42,6	30,6						
Átmeneti segélyezésben részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)			286	282	287	412	403	306	347	278	279	308
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma 2006.07.01-től (fő)						33	78	73				
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (rendelkezésre állási									40	34	48	24

Mutatók	2001. év	2002. év	2003. év	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
támogatásban részesülők adatai nélkül) (fő)												
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (fő)									100	110	108	147

5.4 Szociális törvényben és a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott önkormányzati kompetenciájú szociális ellátások

I. szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
Aktív korúak ellátása Az aktív korúak ellátására jogosult személy részére rendszeres szociális segélyt vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg.	A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak a személynek, - aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy - akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék folyósítási időtartama lejárt, (együtt: álláskeresői támogatás) vagy - akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy - aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem	A települési önkormányzat jegyzője	Az önkormányzat költségvetése, melyhez a központi költségvetés 90%-os mértékben hozzájárul.	A rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb nettó összegének 90%-át, 45.569,- forintot. Ha a rendszeres szociális segélyben részesülő személy családtagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatást (22.800,- Ft) állapítottak meg, a rendszeres szociális segély összege nem haladhatja meg

I. szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
	<p>benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy</p> <p>- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a gyermek életkorának betöltése miatt szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.</p> <p>Nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.</p>			<p>a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának (45.569,- Ft) és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét, azaz 22.769,- forintot.</p> <p>Az aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.</p> <p>Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra míg a másik személy a rendszeres szociális segélyre jogosult.</p>

I. szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
1. Rendszeres szociális segély 37.§* az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 2014-ben 28.500,- Ft,	<p>Rendszeres szociális segélyt állapítanak meg annak az aktív korúak ellátására jogosult személynek, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján</p> <ul style="list-style-type: none">- egészségkárosodott személynek minősül, vagy- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani, vagy- a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel. <p>A jogosultság megállapításának további feltétele, hogy a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme ne haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át (25.650,- Ft) és vagyonnal ne rendelkezzenek.</p>			

I. szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
2. Foglalkoztatást helyettesítő támogatás 35.§	Foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha a rendszeres szociális segélyre való jogosultság feltételeivel rendelkezik.	A települési önkormányzat jegyzője	Az önkormányzat költségvetése, melyhez a központi költségvetés 80%-os mértékben hozzájárul.	Összege: A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a: 22.800 Ft Egy családban egyidejűleg csak egy személy részesülhet foglalkoztatást helyettesítő támogatásban.
4. Lakásfenntartási támogatás 38.§	1.Normatív alapon állapítják meg a támogatást annak a személynek, akinek háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedeleme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át,(71.250 Ft) és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával. 2.Támogatásra alanyi jogon jogosult az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személy.	A települési önkormányzat jegyzője	Az önkormányzat költségvetése, melyhez a központi költségvetés hozzájárul.	Összege minimum 2.500,- Ft.
5. Adósságkezelési szolgáltatás 55.§	A települési önkormányzat adósságkezelési szolgáltatásban részesítheti azt a családot vagy személyt, akinek - az adóssága meghaladja az ötvenezer forintot, és	A települési önkormányzat képviselő-testülete,	Az önkormányzat költségvetése, melyhez a	Mértéke nem haladhatja meg az adósság 75%-át és összege legfeljebb 300.000,- Ft, a lakáshitel-hátralékok

I. szociális rászorultságtól függő pénzügyi ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
	akinek az adósságok valamelyikénél fennálló tartozása legalább hat havi, vagy - a közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, továbbá - akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az önkormányzat rendeletében meghatározott összeghatárt, valamint - aki a településen elismert minimális lakásnagyságot és minőséget meg nem haladó lakásban lakik, feltéve, hogy vállalja az adósság és a települési önkormányzat által megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének megfizetését, továbbá az adósságkezelési tanácsadón való részvételt.	átruházott hatáskörben bizottsága, vagy polgármester.	központi költségvetés hozzájárul.	bizonyos eseteiben 600.000,- Ft lehet. A támogatás nyújtható egy összegben vagy havi részletekben az adós vállalatától függően.

I. szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
6. Ápolási díj 40.§ Az ápolási díjnak a költségvetési törvényben meghatározott alapösszege 2014-ben 29.500,- Ft.	Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személyek otthoni ápolását vállaló nagykorú hozzátartozó ellátása. Méltányosságból állapítható meg, ha az ápolat 18 év feletti tartósan beteg.	méltányossági jogkörben az önkormányzat képviselő-testülete,	önkormányzat költségvetése	A súlyosan fogyatékos, valamint a 18. életévét be nem töltött tartósan beteg személyek ápolása esetén az ápolási díj összege azonos az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeggel (29.500,- Ft). A fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy ápolása esetén az ápolási díj az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 150 százaléka (44.250,- Ft). A kiemelt ápolási díj összege a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 180%-a, 53.100,- Ft. A 18 év feletti tartósan betegek ápolása esetén az ápolási díj az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 80

I. szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
				százaléka (23.600,- Ft). Időtartama szolgálati időre jogosít, mivel 10 százalék nyugdíjjárulék levonásra kerül.

II. természetben nyújtott szociális ellátások	
a) pénzübeli ellátás helyett	
1. Lakásfenntartási támogatás 38.§	például: közüzemi díjak térítése, tüzelőutalvány
2. Önkormányzati segély 45.§	például: élelmiszer, tankönyv biztosítása, gyermek-intézmény díjainak kifizetése,
3. Rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás 35.§ 37.§	<p>A települési önkormányzat képviselő-testülete rendeletben előírhatja, hogy a tízezer forintot elérő összegben folyósított rendszeres szociális segély esetében az ellátás összegéből ötezer forintot természetben, fogyasztásra készétel vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában kell nyújtani.</p> <p>A foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint – a fentiekén túl – a rendszeres szociális segély természetbeni szociális ellátás formájában akkor nyújtható, ha a családban védelemben vett gyermek él. Ha a települési önkormányzat képviselő-testülete a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás természetbeni szociális ellátás formájában történő nyújtásáról dönt, ebben az esetben a védelemben vett gyermekeként az ellátás megállapított összegének 20%-a, de összesen legfeljebb 60%-a nyújtható természetben. A rendszeres szociális segély esetében a 20, illetve 60%-os mérték megállapításánál 5000 Ft értékű Erzsébet-utalvány értékét figyelembe kell venni.</p> <p>Természetbeni ellátás különösen az Erzsébet-utalvány, az élelmiszer, a tankönyv, a tüzelő segély, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetése, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatás.</p>
b) természetbeni ellátások	
1. Köztemetés 48.§	A haláleset szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere gondoskodik az elhunyt személynek az eltemettetéséről, ha nincs, vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

2. Közgyógyellátás 49.§ Az egyéni havi gyógyszerkeret 2014-ben legfeljebb havi 12.000,- Ft, az eseti keret évi 6.000,- Ft

Méltányossági alapon:

A települési önkormányza képviselő-testülete méltányosságból állapítja meg a közgyógyellátást annak a szociálisan rászorult személynek, aki rendelkezik a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételekkel.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott, az indikációs és egyéb kiegészítő feltételeknek való megfelelés esetén

egyes gyógyszerekre, gyógyszerkerete erejéig

gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre (ideértve a javítás költségeit is), valamint

az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

2., 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott szociális rászorultságtól függő ellátások (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról)

a). Pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 19.§	<p>Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult:</p> <p>a) akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140%-át 39.900,- Ft ha</p> <ul style="list-style-type: none">- a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy- a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy- a nagykorúvá vált gyermek esetén, ha megfelel az egyéb feltételeknek <p>b) akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át 37.050,- Ft az a.) pont alá nem tartozó esetben,</p> <p>feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.</p> <p>Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban</p> <ul style="list-style-type: none">- külön-külön számítva az öregségi nyugdíj	gyámhatóság	Központi költségvetés	<p>A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság lehetőséget biztosít:</p> <ul style="list-style-type: none">- külön jogszabály alapján biztosított egyéb kedvezmények (pl. tankönyvtámogatás, tandíjtámogatás, stb.) igénybevétele. <p>A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága</p> <ul style="list-style-type: none">- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel <p>természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány</p>

a). Pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
	legkisebb összegének húszszorosát, vagy - együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét meghaladja.			formájában. A támogatás értéke alkalmanként 5800 Ft.
2. Pénzbeli támogatás, valamint Pótlék 20/B.§	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha - a gyermek tartására köteles, és - nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.	gyámhatóság	Központi költségvetés	A támogatás havi összege gyermekenként az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 22%-a 6.270,- Ft. A gyámhatóság annak a családba fogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek pénzbeli ellátásra való jogosultsága - tárgyév augusztus 1-én fennáll, augusztus hónapban 8.400,- Ft, továbbá ha - tárgyév november 1-én fennáll, november hónapban 8.400,- Ft pótlékot állapít meg gyermekenként.

a). Pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
5. Óvodáztatási támogatás 20/C.§	<p>A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát - kérelmére - annak a szülőnek vagy családbafogadó gyámnak állapítja meg, akinek gyermeke</p> <ul style="list-style-type: none">- tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző megállapította, és- legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél kezdeteig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdődik az óvodai nevelésben való tényleges részvétel és a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül rendszeresen jár óvodába. <p>A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.</p> <p>Az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy a családbafogadó gyám legfeljebb annak az óvodai nevelési évnél kezdeteig terjesztheti elő, amely évben a gyermek az ötödik életévét betölti.</p>	jegyző		Első alkalommal 20.000,- Ft Második alkalommal 10.000,- Ft Első alkalommal nyújtható természetben.

a). Pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
7. Gyermekétkeztetés normatív kedvezménye 48.§	<p>Térítési díjkedvezményre jogosult:</p> <ul style="list-style-type: none">- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő,- fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, gyermek az intézményi térítési díj 100%-át- a fentiek alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekeként az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani. <p><i>Tartós betegség:</i> azon kórforma, amely a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosít,</p> <p><i>Fogyatékos gyermek, fiatal felnőtt:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- a gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosító fogyatékoságban szenvedő gyermek, fiatal felnőtt,	Megállapítja az intézmény-vezető.	Központi költségvetés	<p>Gyermekétkeztetés esetén</p> <ul style="list-style-type: none">- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, gyermek az intézményi térítési díj 100%-át- a fentiek alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekeként az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani . <p>A normatív kedvezmény csak egy jogcímen vehető igénybe. Nem jár a tanulónak kedvezmény azon étkeztetésére, amely kedvezményre</p> <ul style="list-style-type: none">- a szakképzésre vonatkozó

a). Pénzbeli ellátások				
Típus	Jogosultság	Ki állapítja meg?	Forrás	Forma/összeg
	<p>- a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában foglaltaknak megfelelő sajátos nevelési igényű gyermek, fiatal felnőtt.</p> <p>A kedvezmény megállapításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni.</p> <p>- a 18 éven aluli</p> <p>- a 25 évesnél fiatalabb, közoktatásban nappali rendszerű oktatásban részt vevő, illetve nappali tagozaton tanuló, valamint</p> <p>- életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermekeket</p>			<p>rendelkezők szerint létrejött - tanulói szerződése alapján már jogosult. A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő - nevelőszülőnél, gyermek-otthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő - ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.</p> <p>A települési önkormányzatoknak a gyermekek napközbeni ellátása keretében nyújtott gyermek- étkeztetés térítési díjának szociális alapon történő egyedi mérséklésére vagy elengedésére is van lehetősége, melyhez állami támogatásban részesül.</p>

b). Természetben nyújtott ellátások	
Természetben nyújtott rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 21.§ Ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül A központi költségvetés és az önkormányzat költségvetése.	<ul style="list-style-type: none">- tankönyv- és tanszerellátásának támogatása- a gyermekintézmények étkezési térítésé-nek díjkedvezménye,- tandíj,- egészségügyi szolgáltatásért fizetendő térítési díj, illetve- egyéb ellátás kifizetésének átvállalása